

آزمانءِ آدستءِ (میاں استمانی لپہ)

رجانکار
وسیم وارث

بلوچی اکیڈمی
عدالت روڈ کونٹہ

www.balochiacademy.org

(c) All rights are reserved.

اے کتاب ۽ درائیں حق گوں بلوچی اکیڈمی ۽ انت۔
بیدے بلوچی اکیڈمی ۽ رضاء کس ایشی ۽ مواداں چھاپ کت نہ کنت۔

آزمان ۽ آدست ۽
(میاں استمانی لپہ)

وسیم وارث

2023

ISBN # 978-969-680-121-4

نہاد: =/200 کلدار

بلوچی اکیڈمی ۽ اے کتاب ذکی پرنٹنگ پریس کراچی ۽ چھاپ کنائنٹنگ ۽ شنگ کتگ۔

نامدات

نوڪ باهنداني نامء

تو مُرگے بہ بُو
 بے تو اراء منی کو پگ سرء مند
 من ترانمدی ءے کننا ء
 دیم دیاں آزمان ء آ دست ء
 تو بچار حُدا چے کنگ ء بیت

اے آرداد

لڑ بندی

1. آزمانء آدستء 1
2. سيفو 4
3. لي پو 9
4. طوفو 20
5. جون كيٹس 33
6. پرسى بانٹے شيلے 39
7. جارج گورڈن لارڈ بائرن 50
8. جوہان وولف گانگ وان گوئٹے 60
9. ولیم ورڈزور تھ 65
10. شارل بودلئير 71
11. آرتھر راں بو 81
12. اسٹيفن ميلارے 87

- 97 13. پال والیری
- 115 14. الیگزینڈر پشکن
- 123 15. والٹ وٹمن
- 134 16. ڈیوٹ ہربرٹ لارنس
- 147 17. پابلونرودا
- 172 18. اوکتاویاز

آزمانء آدستء

منء لبزانكء مدام ساچشتى موادانى وانگ وش تر بوتگ۔ وت شعر نبشته
 كتگء ازمء نيمگء وتى دلگوش گور كتگ۔ چه اُستادى لبزانكارانى ديوانء ہے
 در بُرتگ كه هر تهرے ياسر حالےء سرا كه تونبشته كن ئے يك برے المء آئىء
 بابتء بزان ايشىء بنداقىء تو انگر ترى مردم كئے بوتگ انت۔ ہے خيالء شوہازء
 سفرء منا ہے رجانك كنگء واہگ بخشتاگ۔ كسانىں جُهدے كتگ كه بلوچىء ميں
 اُستمانى شاعرانى ازمء گونڈىں پڄارے ديمء بياراں۔ ہے وانگء در برگء تہامن
 گوں دنياء انجھىں ساچشتكاراں ديم پء ديم بوتگاں كه آہاں گوں وتى مزن شانين ازمى
 ساچشتءء تجر بہاں سر جمين دنياء لبزانكء آئىء وانوكانى سرا وتى اثرے دور داتاگ
 بلئے بلوچى آزمانك چه آہاں شترىء آشناء پڄاروك نہ انت۔ مئے لبزانك بازيں
 نو در بر اشانى نامء ساچشتاں نابلد انت۔ اے كتابء مولءء مُراد ہميش انت كه
 بلوچىء وانوكءء وانندہ اے گراں مہذبىں نامانى ساچشتاں وتى زبانء بہ وان انت۔
 رجانك مزنىں از مے۔ رجانك راجےء راجد پتر، ربيدگ، تب زانش،
 زبانء تبء آئىء روحء را دومى زبانء تہا سر كنگء نام انت۔ اے آسانين
 كارے نہ انت۔ پدا منء نابز انتء دستء گيشتر گرانين كارے بوتگء بگندے
 چه وتى نہ زانكارىءء تكانسرىء نيامء من بازيں چيزے يل داتاگ۔ مثالء جبرء من
 باز جاہء ہے جہد كتگ در اہيں شعر وزنء تہا بہ بنت تاں واناك بوتگء ہمراہىء وتى
 اسل متنء در ميا آنت بلئے چاريتگ چش كنگء شعرانى ارواہ پش نہ كپيت۔

ایشیء معنائے نہ انت کہ گیشتریں لپہ ردانکء تہانت سرجمء واناک انت بلئے جاہے ناں جاہے دگہ زبانی تب، روشنت، گالرتچہء لہتتیں ردانی زیبائیء آئیانی جیرٹگء وڑء پیمء اے ڈولء گیشتروش سماہیت۔

اے شاعرانی گچین کنگء، من آہانی نام، آہانی ساچشتی کار، ء میاں اُستمانی لبزانک ء آہانی منصب چاریتگ ء اے چاریتگ کہ چہ آہاں میاں اُستمانی لبزانک اثر مند کتگ۔ من ہما مردم گچین کتگ انت۔ اے انچیں مردم انت کہ ہر فہمید ہیں وانوک ء لبزانت ایشاں وانیت یاوانگ لوٹیت۔

دومی منی مستریں focus ہے بوتگ کہ وہدء زمانگ ء ہمراہیء لبزانک ء تہا اتگلیں جتاہیں تب ء میلانی رنگ ء ہوار بہ کناں گوں چش کہ گواچنی realism مہرانکی romanticism چیدگ سازی symbolism برزگواچنی surrealism۔ بلئے رندء moment poets آنی شاعر ڈلن تھامس، فلپ لارکن، سلویاپلا تھ، من پرے حاترا ہوار نہ کتگ انت کہ اے لپہ کارانی بابت ء یا اشنانی زبان ء بابت ء نگد کارانی دل انگت پر نہ انت ء اے انگت دگہ قصہ آرگ ء لوٹ ء کنت۔ زندء موہ دات گڈا بہ گندے ایشانی سراہم کارے کت۔

اے کتاب ء گچین کتگلیں شاعرانی لپہ من چیزے اردو ء گیشتر انگریزیء زرتگ ء بلوچی ء ترینتگ انت۔ سیفوء لپہ literature, world لی فوء ء طوفوء لپہ، چینی شاعری ء شیلے، کیٹس، بارن ء لپہ The collection of Byron, Keats, Shalley, شارل بودلیر ء کتاب the flowers of evil ء pdf ء نرود ء لپہ زاہد امروزء رجانک کتگلیں 'مجت کی نظمیں، ورڈزور تھء The Wordsworth poems لارنس، وٹمن، پشکن ء لپہ میراجیء 'مشرق و مغرب کے نغمے' ء گوئے، والیری، میلارے، راں بو، اوکتا یوپاز ء لپہ internet ء زرتگ انت، اے کتابانی

شوندات من کتاب ۽ گڏي تاک ۽ داتگ انت۔ اے کتاب ۽ تها مزن نامیں لڇه کارانی لڙ توام نہ انت بازیں انڇیں بے مڻیں شاعر هست انت کہ هوار نہ انت۔ ولیم بلیک، پال ورلین، آسکر واملڈ، ٹی ایس ایلپٹ، ایزرا پاونڈ، اے من یکے پرے حاترا هوار نہ کتگ انت اے زمانگ ۽ لڇه کارگون انت ۽ دومی نیمگ ۽ کتاب بازمن بوتگ ات۔

اے کار ۽ من همڇو جهد کتگ ایشی ۽ پڙدر ۽ ۽ ۽ اب بوت کہ بلوچی ۽ نوک باهندیں وانده میاں استمانی شاعرانی لڇهاں وتی زبان ۽ به وان انت ۽ میاں استمانی کده لڇه کاری ۽ جهد به کن انت، پمشکه اے کتاب ۽ من بلوچی لبزانک ۽ نوک باهندانی نام ۽ کنگ ۽ آل، اے منی نہ انت همایانی انت، اے منی نہ انت بلوچی نیگ انت، منی ساچشت منی انت، منی رجانک وانوکانی انت، من نہ گوشاں منی اے کار بلوچی ۽ وانوکاں سرجم ۽ یک راهے بوت کنت بلکیں سکینے ۽ جاگه ۽ الم گپت به کنت۔ اے لڇه من دیریں رجانک کتگ انت بلئے پبلشرزنه بوتگ ۽ سوب ۽ کمو وهداش جتگ بلئے خیر دیر آید درست آید۔ من وتی مهر وانیں دوست شرف شاد ۽ مهرانی ایرجیگاں کہ آئی ۽ کتاب ۽ چهاپگ ۽ دُر ستیں چست ۽ ایراں گوں من همراه داری کتگ، اے یک ۽ ونگ ۽ من ۽ سر ۽ سوج کتگ۔ بلوچی اکیڈمی کوئٹہ ۽ منت واراں کہ کتاب ۽ چهاپگ ۽ زمه واری اش وتی کوپگاں زرتگ، گڈ سرا من واجه اے آرداد ۽ لکھ منت واراں کہ نہ تهنامنی رجانک چاربتگ انت ۽ ۽ هوشونی کتگ بلکیں کتاب ۽ فلیپ هم نبشته کتگ ۽ منالبز انک ۽ تهاواب گندگ ۽ اب بخشاتگ۔

وسیم وارث

28 / اکتوبر 2019

سیفو

(600-B.C)

سیفو یونان ۽ زروان لیسبوس ۽ شش سد سال پیش چہ مہتر عیسیٰ ۽ ودی بوتگ۔ آئی ۽ صوتانی نہہ کتاب نبشتہ کتگ۔ پنج سد ۽ لچہ ۽ گیش نبشتہ کتگ بلئے چہ آہاں تہنا چندے لچہ پیش کپتگ۔ آ انگت یونان ۽ بنداتی زمانگ ۽ جوانیں لچہ کاراں شمار بیت۔ افلاطون ۽ آئی ۽ راد ہی غیب گوشتگ کہ "غیب نہہ نہ انت بلکیں دہ انت یکے سیفو انت" باز زانکار ۽ منگ ہمیش انت سیفو واندگیں جنینے بوتگ ۽ آئی ۽ زند ۽ مز نیں بہرے پہ درانڈ یہی گوشتگ پے ہاترا کہ آئی ۽ ہم جنسیت ۽ بہتام جنگ بوتگ۔ گوں کھیسس نامیں جنینے ۽ آئی ۽ ہم جنسی ۽ قصہ ہست انت۔ بلئے آئی ۽ لچہاں ہے زانگ بیت آئی ۽ سور کتگ ۽ یک چکے مات بوتگ کہ آئی ۽ نام کلیر بوتگ۔ انچو گوش انت کہ سیفو ۽ یک میدے ۽ ہاتراوت کشی کتگ۔

سیفو ۽ وتی گیشتریں لچہ مونوڈی تہر ۽ نبشتہ کتگ انت کہ لچہی ٹکرے ۽ رنگ ۽ انت۔ آئی ۽ بازو ہد ۽ سور ۽ شادا ہاں صوت ۽ نازینک نبشتہ کتگ کہ گوں وش الہانی ۽ گوشتگ بوتگ انت۔ آئی ۽ شعر کسان کسانیں لچہی ٹکر انت کہ بازیں زباناں رجانک کنگ بوتگ ۽ سک باز دوست دارگ بوتگ انت۔

تو بیکہ ۽ شوانگ ۽

تو بیکہ ۽ شوانگ ۽
 دیگر ۽ استار ۽، تو چارین ۽
 لوگ ۽، ہر دے کہ سہب ۽ بزانز بیگواہ بنت
 تو ہمیش چارین ۽۔۔۔ چارین ۽
 پس۔۔۔ چک چارین ۽
 آہاں لوگ ۽ برے ماتانی گورا

بہ وپس، منی جان

بہ وپس، منی جان
 من ءیک کسانیں جنکے ہست
 نام ءے ’کلیز‘ انت
 کہ سہر ء پلے ء وڑا انت
 من سر جمیں کرو شمس ء بادشاہی ء
 نہ زوراں
 آئی ء مہرانی دیم ء

تو بے حال کت کن ئے بلئے

تو بے حال کت کن ئے بلئے
 بل منا گوشاں ترا
 اے کہ ہمتیں باندا تیں و ہدء
 یات کنت مارا

انشپی من چارات

انشپی من چارات
 ماهء پد استال
 جهل روآنت
 شپ نون ہنگام انت
 جوان انت
 رواں من
 تہنائیں واب جاہء سرا

لی پو

(701-762)

لی پو، تانگ سرکارء زمانگء لچے کارے، تانگ کہولء سرکارء دورء
(618-908) زانتء ازمء دودء ربیدگیء دیمر وئیء حسابء کؤہنیں چین ء
دُرساں و شتریں زمانگ گوشگ بیت۔، ہے زمانگء چینء بازیں مزن نامیں لچے
کار بوتگ انت۔ راستی ہمیش انت چین تانگ سرکارء زمانگء دنیاء یک مزنیں
سرکارے بوتگ، ہے زمانگء ایشیاء دگہ بازیں نلکاں چہ چینء ربیدگء اثر
زرتگ۔ مثالء جبرء جاپانء چینء نبشتی رہندء ہمودء بازیں دودے زرتگ ات۔
تُرکستان، افغانستان، ایرانء عربستانء ہندء دمگاں چینء مردمانی روء آبوتگ۔

واجہیں پیغمبر محمد (صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم)ء زمانگ (21-632) ات، ہے
حسابء چینء تانگ کہولء اودا اسلامء زمانگ یکین انت۔، ہے زمانگء اسلامء
چینء سرکارء حد ہوار ات انت۔

اے زمانگء مزن نامیں لچے کارلی پوء طوفو ات۔ روبرکتی دنیاء لی پوء را
چینء مستریں لچے کار گوش ات۔ لی پو وتی یلہ چریء شراب نوشیء سببء سک بام
ات بلئے طوفو چہ لی پوء مستریں لچے کارے ات۔ وتی زمانگء لی پوء لبزانکء پڑء باز
نام کسینگ ات۔

لی پوء اصل ودی بونگء بابتء شریء زانگ نہ بیت، یک حیالے چشم
انت ہم کہ آ افغانستانء شہر غزنیء پیدا بوتگ، دگہ نیمگے گوش ات کہ آ عرب

ملاں یک جاگہے ءووی بوتگ بلئے اے گپ سرجمی ءپکانہ انت، اے گپ راستے کہ
 آنسل ءچینی ءے۔ بگندے آنی ءپت ءپیرک غزنی یادگہ جاگہے ءشتگ انت ءپدا
 یک دو پدربچ ءپد واتر بوتگ انت۔ پنج سال ء عمر ء آچانگ منگ ءرستگ۔
 آنی ءلبزانکی ردوم ء آنی ءپت ء مزنیں دستے بوتگ ءپانزدہ سال ءسند ء آنی ءاولی
 ’فونبشتہ کتگ ’فونیک لہچی تهرے ات کہ آنی ءتہاردانک ءلپہ ہوار بنت، بگندے
 اے آزمانگ ءردانکی لپہ ات۔ بازیں ہند ءدمگانی تر ءتاب ء، گوں شہانی دربار ء ہوار
 بوتگ ءپد یک وہدے ۷۴۵ ء بہار ء موسم ء آ ہونان ء اتلگ ہمد آنی ءنزکی گوں
 طوفو ءبیت۔ آزمانگ ء طوفو لبزانک ء دنیا ء نام دار نہ بوتگ بلئے لی پو ء نام کشتنگ
 ات، رند ءپدا آہاں یک دومی ء بابت ءلپہ ہم نبشتہ کتگ۔ لی پو ء مرگ ء سال 762 ء
 گوشگ بیت۔ دنیا گردی، ابرم، خُماری سرحالاں چکاریں لی پو ءلپہ کاری مدام
 منگ ء ساڑانگ بوتگ۔

ملاپاتو

وهدے چوانگ چوءواب ديسٽ كه آملاپاتوءے جوڑ بوتگ
 ته ملاپاتو چوانگ چو جوڑ بوت
 اگاں تهنا نين مهلوک اے رنگ ء آشوبے ء دُچار بوت کنت
 ته راستي ء سر جميس دنيا اے روء کيت
 گڈاچه اچکهي اگاں پينگ لائي ء دريا
 حشک به بيت ء ساپس کورے ء بدل به بيت
 يا هر کس سبزگ ء دروازگ ء تيگ کشيت
 کدی تنگ لگ ء باد شاه بوتگ
 اگس دولت ء عزت اے رنگ ء د لکر ان آنت
 گڈاها چي ءے که ماراوتی جهده ء کوشست ء رسيت ؟

تان چيوء نامء

منى دوست رودر آتكى جاگهاں بُر زشتنگ
 گوں حُبء واہگ کوہء تلاراں مہر کنت
 سبزیں بہارء تہنائیں جنگلء تہا تچک بیت
 ءداں ہماوہدء وپسیت کہ روج سرء مہرء ملیت
 انناسء در چکء گوات آئیء آستینکء کوٹء ریک جنت
 یک ڈل پادیں کورے آئیء دلء گوشاں ساپ کنت
 من تئی سراپہر بنداں، کہ جہدء گیاں چہ باز دور
 بُر زیک نیلیں جمبریء سر جاہء تکہء ءء زشتنگ ء

تا کر تیج ۽ حیا لانی تہا

یکین چہ ۽ کوہانی سراتا کر تیج ۽ نگرہیں تاک رچک ۽ انت
 ۽ من وتی لوگ ۽ بڑ زیں ٹل ۽ رواں
 تی ہا تر افکر کنگ ۽

آپ ۽ سر برانیلیں جمبر پُر شگ ۽ انت
 ۽ پچیں گیا باناں زستان ۽ گوات ۽ اولی کول کیت
 سرداریں مردم نون وتی لشکر ۽ رگزار ۽ مچ کنگ ۽ انت
 ہان ۽ قاصد یو میں کو آن ۽ واتر اتلگ انت
 بلئے انگتہ منی مرد ۽ آہگ ۽ ہج حال نیست
 و ہدے من ثعلبیہ ۽ بڑگ ۽ گنداں
 تہ منا انچو سماء بیت
 کہ پورا منی دل پُر شگ ۽ انت

بے سُدی

من نشتہ ورگ ء اتاں ء بیگہ ء ہچ سماء نہ کت
 داں کہ پتگیں پلاں منی گدانی تہا جاگہ کتگ ات
 بے سُدی ء پادا اتکاں ء ماہکافی ء ششنگیں کورے ء کرے سر بوتان
 مُرگ رپتگ ات انت ء مردم ہم نیست ات

ماہء گندگ ء پد

ریگزار ء ہما دیم تین شان ء کوہانی گندگ ء
 ء ماہء گندگ ء کہ جمبرانی دریاء سر اوژناگ ء ات
 ء گیا بان ء ریگزار ء، کہ آئی ء سراگوات دائم ء،
 یومین کوہان ء ٹل ء کش ء گوں شیز ارگ ء روگ ء بیت
 من پائی تنگ ء راہ ء نہ وشی ء بابت ء جیڑاں
 ء نیلیں شجوع ء لمب ء سردارانی بابت ء
 کہ مدام مارا بہار دینت
 کہ اے وکوہنیں قصہ چہ جنگ ء میدان ء
 کس و اتر نہ بوتگ
 پیشکہ لشکر لوگ ء نیمگ ء چار انت
 دُست گوں لوگ ء روگ ء وشی ء
 کہ آہانی دیم ء گیر تگیں کشکانی سر انبشتہ انت
 ء من دور وتی لوگ ء ٹل ء بابت جیڑاں
 اودا، بزن و رانت مے ہمبل اوشتوک بنت
 ء پسہ ء، حاموشی ء بیوانکی ء مانسانیت

بیگہ ء صوت

چنگان ء سرانو کیس ماہ انت ء من روزرد ء
 آپ ء لمب ء بازیں جنین آدمانی
 گدانی شودگ ء تو اء اش کناں

تا کر تیج ء گوات ء کشک انت ء من شری ء زاناں
 کہ باز جنین آدم ء سک تورینیت
 ء وتی مردانی ہا تر ا بے قرار انت
 کہ دور روبر کتی نیمگ ء جنگ ء انت
 پداچہ آہاں ہر یکے جیڑیت "من حیراناں اے جنگ
 کدی ہلاس بیت
 کہ آچد ء گیش مہ روت جنگ ء!"

ماہرکانی ء تہنا شراب ورگ

سیسی ماہ ء سین پانگ ء سہر
 رتگلیں پلانی نر میں قالین ء ایر بگگ ء بیت
 بہار ء کتے تہنا گم ء سگگ ء سگ ات کنت؟
 کتے گوا چنی اے ندر گاں چارات کنت؟
 امیری یا غریبی، ذرا جیوں یا کسانیں عمر
 خداوند ء داتگ یا نبشتہ کتگ
 بلتے شراب ء یک گلا سے، زند ء مرگ ء
 ء ہزاراں چیزانی کہ آہانی منگ گران انت
 دُرستاں یکیں سرپ ء کنت
 و ہدے من خمار باں تہ آزمان ء زمین ء گار کناں
 من وتی تہنائیں و ابجاہ ء بے سدی ء کپاں
 گڈ سر ء من بے حال باں کہ من ہستاں یا نیستاں
 ء ہمے ساعت ء منی و شی بے کساس بیت

شراب و رگ ۽ وهد ۽ پيسر

بچار زردیں درياءَ آپ آزمان ۽ بگر زمين ۽ قطار بند آنت
 دور جهلا نکلیں درياءَ ۽ لچ آنت ۽ پچر هلاس نہ بنت
 بُرزیں باد گیر ۽ آدینک ۽ نیمگ ۽ بچار
 پیریں مردم اسپیتیں گبلانی سرادوتک کن آنت۔۔۔
 سُهَب ۽ ریشم ۽ بندیک
 بیکہ ۽ برف ۽ نکر
 زندگی ۽ وشي وهدے کایننت تہ آہاں پر رچ ۽ دل ۽ میل ۽ گوازین ات!
 نگرہ ۽ گلاس ۽ مہرکانی ۽ ہشک ۽ تزپگ ۽ یل مہ دئے
 خدائے کہ ہر چیزے جوڑ کنگ
 باندانت کہ بنیادم آہاں کار مرز بہ کنت
 یک ہزار کلدار گوات ۽ شنگ آنت پدا تک کن آنت
 پلگیں پس ۽ گوشت ۽ گوک ۽ گوشت ۽ تگہ
 ہما وهد ۽ دپ ۽ تام دیننت
 کہ تو آہاں گوں یکیں ننگ ۽
 سہ ہزار گلاس شراب بہ ورئے،
 عظیم آقا سین!
 ڈاکٹر تان چینو!
 بہ زور اش انت شراب، تو ورگ ۽ بند مہ کن

بلکیں مہربانیء گوش دار، گوں تو من سوتے گوشاں
ڈہل ۽ سُرناء ۽ شین و رگ

منی واستہ چی ۽؟

کہ تہنا شراب و رگ ۽ بے سُد بو تگ لو طیت ۽ پدا گران ۽ سنگین
بو ہگ نہ لو طیت

کو ہنیں زمانگ ۽ درویش ۽ ولی و دُرست رپتگ آنت
تہنا بلانوشاں وتی نام پیش گیتگ۔

وہدے چین ۽ شہزادگ ۽ پنکلو ۽ ماڑی ۽ گوشانک دات
تہ بیست ہزار گیلن شراب ۽ ہمرائی ۽ آئی ۽ وش ۽ کیب ۽ راج کت
ماڑی ۽ مالک ۽ گزیوگ نہ لو طیت کہ زر حرج بو تگ آنت
بلکیں آکسی ۽ خمار جاہے ۽ دیم بہ دنت ۽ دگہ شراب بہ لوٹائینیت
داں کہ مئے ماٹی پُر بو تگ ۽ آنت

آئی ۽ پنج پلانی اسپ ۽ ہزار کلدار ۽ زر۔۔۔

بچک ۽ راگوانک بہ جنت ۽ آئی ۽ دستاں گوں دیم بہ دنت
داں آہاں شریں

شراب ۽ ہاترا، رہن بہ کنت بیئت

پرچہ کہ یکجائی ۽ شراب و رگ ۽ گوں بوت کنت مایک ہزار سال ۽
گماں دور تا چینت بہ کنیں

طوفو

(712-770ء)

طوفوتاگ کہول ۽ زمانگ ۽ مزن نامیں لچہ کاراں شمار بیت۔ آئی ۽ زمانگ جنگ ۽ جدل ۽ وت مس وتی کش ۽ چیل ۽ زمانگ ات۔ تانگ کہول ۽ زور ہلاس بوتگ ۽ ات ۽ ملک تہی ۽ دری اُرشانی زد ۽ ات۔ طوفو یک کوآسیں کہولے ۽ چک ات، آئی ۽ پیرک طوشینگ مین وت نام داریں لچہ کارے بوتگ ہے ہاترا طوفو ۽ رُوم شریں وڑے ۽ بوتگ ات، کسانے آئی ۽ چین ۽ بازیں شہر ۽ جاہانی سیل ہم کرتگ ات۔ اے جاگہ مرچاں کیا نگو، چیکیانگ، ہونان، ہوپو ۽ شان تنگ ۽ صوبہ گو شنگ بنت۔ ہے ہاترا آئی ۽ لچہانی تہا سیل ۽ گردگ ۽ جاہانی سر حال مان انت۔

طوفو ۽ ورنائی ۽ بنداتی روچاں سرکاری نوکری ۽ چکاس داتگ ۽ زورگ نہ بوتگ ات۔ ۽ پدا چنگان ۽ تہنائی ۽ زندگی گوازینگ ات۔ 755ء ۽ دو تاتاری جرنیل آن لو شان ۽ شہز لے منگ جنگ ۽ پاد کن انت ۽ پدا چنگان ۽ سرا قبضہ کن انت۔ ایندگہ سال ۽ طوفو روبرکتی نیمگ ۽ روگ ۽ گوں یا گیانی دست ۽ گرگ بیت یاگی آئی ۽ چنگان ۽ برانت ۽ گوش انت کہ تو مئے نیمگ ۽ چہ سرکاری عہد ہے بہ زور، آنہ زوریت ۽ رندا پدا آتجیت مینگ سیاگ ۽ روت کہ بادشاہ شوچینگ ۽ وتی بنشہر کنگ ات، بادشاہ طوفو ۽ ہما افسری جاہ ۽ دنت۔ وہدے چنگان ۽ سرا شاہی فوج یک برے پدا قبضہ کنت تہ طوفو اوں شاہی دربار ۽ ہمرانی ۽ ہما کیت۔ ہے رنگ ۽ ادا آئی ۽ بے سر ۽ پادیں رہبندانی حلاپ ۽ آواز چست کنگ ۽ نوکری ۽ کش انت۔ آ چنگان ۽ پہ

دائمی یلہ کنت ء نوکرمی ء شوہاز ء برے ملک ء اے کُنڈ ء برے آ کُنڈ ء وئیل بیت۔
گڈ ء آ چینگتو ء وتی واستہ گدانے بندیت ء ہمد اکشت ء کشتاری کنت۔ ہے
نیام ء آدمام جیڑیت کہ وڑے نہ وڑے ء وتی ہلک ہونان ء بروت بلئے
جنگ ء جدلانی سوب ء آشت نہ کنت، گڈ سر اشد ء نادر اہی ء آماچیں اے مز نیں لچہ
کار ء لاش ۰۷۷ ء ہونان ء دریائے سیانگ ء یدارے ء سراگندگ بیت۔
طوفو ء لچہ کاری سرجم ء آئی ء زمانگ ء جنگ ء جدل، ابرم ء زیبائی ء سناء،
سیل ء گردگ، جنگ ء گوں نفرت ء سرحالاں چکار انت۔

نادراہیں اسپ

اینچوڈت ء من ترا جماز بوتگاں
 اے ٹنٹینگیں زمستان ء، سیمسراء
 گوں شری ء، کارکتگ توڈتاں
 من ابیتک ء دل زدگ کہ نوں توپیر ء نادراہ بوتگ ء
 مردم وگوشاں تو انچنائیں اسپ ء
 بلئے چو و من زاناں کہ توچینچو دلدار ء وفادار ء
 تہنایک ساہدار ء، گواچنی
 بلئے پہ من ء، یک نیکیں ارواہے ء
 کرزے اے غم جتیں صوت ء، کہ من الہان کنگ ء آں

بہار، شپ، و شیں ہور

و شیں ہورے، گورت،

چونہا ہورے، گوارگی ات

بہار، موسم

گوات، سواراے دڑاہیں شپ، پُر کنت

زمین، وتی شری، تر کنت

جمبر میٹگانی راہ، روائنت کائنت

یک تہنائیں رُژنائیے

یک گوزو کیس یدارے، تڑپیت

سُہب، ---، من تڑیں سُہریے گنداں

پلاں چکاریں شاہانی سرا

بہارِ ہار

دومی ماہِ ششمی روجِ

شپِ و ہدِ بہارِ ہارِ اتک

سہبِ -- -- و تِ دروازِ گِ دیمِ

من دلیست کہ چون آپِ

ریگز اریں تیابِ سترِ کتگِ انت

دریاءِ مُرگاں!

چو گلِ سترِ کپِ مہ کن ات

شمازاناں منی وڑا تچکِ تچکِ دلیست نہ کن ات

ہر بیسنا کیِ کہ شے دیمِ انت؟

دریاء نزیك ۽ تمبو۽ تہاشپ

بیگہ ۽ دنز کوہانی راہاں بُرز-گر بیت
 من وتی تمبو۽ تہاتچک ۽ دریاء بُرز ۽ گنداں
 تنکیس جمبر کوہی میزگاں ستر کن انت
 ۽ ماہ ۽ عکس آپانی تہاچپ ۽ چوٹ بیت
 مُرگ بال ۽ پدم کن انت
 جنگل ۽ رستر شکار ۽ شوہاز ۽ کوکار کن انت

واب منانیت

پرچہ کہ انگتہ من جنگ ۽ بابت ۽ فکر کناں
 چوہم زاناں کہ منی گوراہچ چشیں راہ ۽ درے نیست
 کہ چہ آئی ۽ من دنیا ۽ شرکت بہ کناں!

روبرکتی

میش ۽ گوک ۽ پس سک دیریں، چہ کوہاں ایر اتلگ انت
ہر لوگ ۽ دلوتانی در بند بوتگ انت

دل سار تیں شپ۔۔۔ ۽ نر میں گوات ۽ ماہ

پدا منا ہم سمانت کہ اے کوہ

۽ کور منی لوگ ۽ نہ انت، جہل ۽ چمگانی تھا

چہ یکیں کوہاں ریگزار انت ۽ گوز انت

میدان ۽ گاہ نمبین انت

منی مود و پیسر ۽ اسپیت انت

چراگ پر چازاب شانیت؟

(کوہنیں چین ۽ انچیں سٹک بوتگ کہ چراگ زراب شانیت، تہ اے نیک

بختی ۽ نشانی انت)

دریاءِ لمب

اے نشنگ مردے
 دریاءِ لمب
 فکر کنت کہ لوگ ء بہ رؤت
 اے یک انچیں زانندگے
 ادا اودا تچیت، جمبری پٹوے وڑا
 شپ ء من تہنا باں، ماہ ء وڑا
 بلئے روبرکت و ہد ء ہم
 من شتریں دلے ء ہمراہ باں
 تا کر تچ ء اے گواتانی تہا
 منی نادرا ہی گہتر بیت،
 گو سنگیں و ہد ء مردم
 نزوریں اسپانی سر امہروان بوتگ آنت
 آہاں مز نیں دمبرا اینو کیں سفر اں
 دور دیم نہ داتگ اش
 پداچہ اینچو گور کنگ ء پد ہم۔۔۔

دریاء کرّائتگے ء بہار

دہقان ہر میتگ ء دزگٹ
 ہر کورے ء جہلا نکلیں آپ روان
 سر جمیں دنیا ء چیز یک حساب ء آنت
 ہو بہار ء بنی آدم ء مارشت یک بنت
 منی کاہ ء کڈک انگہ اے کرزیت
 کہ آئی ء بابت ء صوتے گوشگ بہ بیت
 راستی ء تاؤ یوان منگ ء بے دروریں شہر
 شوہاز کنگ بیت
 اے سچھیں سالانی تھا
 چوزانگ ء ابید، یلہ چرگشتگاں
 کہ من روزگار چون بہ کناں؟

ماہکانیں شپ

انوں فوچو ء شپ ماہکان بیت
 ء آماہکانی ء روک روک ء چارگ ء بیت
 چک چہ پیسر ء واب بنت
 وتی واب ء ء وتی کودکی ء ہم
 وتی پت ء بابت ء فکر کنگ ء نہ بنت کہ آچنگان ء انت
 آئی ء سیاہیں مُود، کہ تا کر تیج ء شپ ء نمب ء تر بنت
 ء آئی ء اسپیتیں نر میں بگل ٹنٹ ء لرزینگ ء بنت
 کدی، اُف کدی، مادونیں پدا یکجا بنیں
 ء دریگ ء دیم ء کش ماں کش اوشنتیں
 حُشکلیں چماں گوں ماہ ء چارگ ء بنیں؟
 فوچو: ہماز مانگ ء طوفو آن شان ء یاگی ایس سپائیانی زندان ء چنگان ء بند بیت۔
 آئی ء جن ء چک فوچو ء بوتگ انت۔ ہماز مانگ ء اے لپے ء گوشتگ۔

تا کر تیج، ہور، گم

سے لپے

۱

تا کر تیج، ہو گواریت، مچکدگ، حُشک، گیمران بنت

تہنا پادون، چیرا، لہتیں پل

انگتہ تازگ، دلکش اوشاتگ انت

شاہ انگتہ گوں تاکاں جرٹشک انت

بلئے نوں سارتیں گوات چست بیت

تہ آ تہلی مار انت

گوں روچانی گوزگ

آہم گوز انت

نووں من وتی کمرہ، نشنگ

نہشتہ کنگ، آل، وتی موداں بے وسی، اسپیتی، کم بو ننگ، چاراں

وتی رنج، تہا من جہل، تراچاراں

گوں تی، وشبو، ساہ، کشگ

گنوکیں گوات

ءمدام شنزوکیں ہووے تووار

انچوگمان بیت کہ سرجمیں کازماس

یک شنگیٹنگیں جمبرےء تہانزاتنگ

کہ آئیء سرزمین، ہمینچو تہارکتگ

کہ روکیں اسپء آؤکیں پسء تہا

ہچ تپاوت کنگ نہ بیت کہ آکجاروگء آنت

لچی چنگء ساپیں وی

دوئیں مرچی یک وڑاگندگ کاینٹ

ودارگیں کشتء کشاربرگء برگ بیت

داں کہ پھ مئے دہقانیں لوگء ہچ اُمیت پیش مہ کپیت

من اش کتہ کہ شہرء

گلہء یک ٹشتے منوکانی بدلء بہانگ بوتگ

ء بہازوروک انگتہ ہے سرپد بنت

کہ سوداجوان بوتگ!

باریں اے چنگان ء
 دگہ ہم غریبیں زانہ کار تئی وڑا انت
 کہ بندیں دروازگ ء ہالی ایں لوگانی تہا شتگ انت
 و ہدے کہ ڈن ء کاہ ء بوج ژستگ
 بچک ہور ء گوات ء تہا
 کیب کن انت ء آپانی سراز و انت
 یک انچیں ہورے کہ پیسے
 شمال ء سار تیں گوات ء سراز آہگ ء بندات کنت
 جنگلی کنگانی بانزلاں انچو تر کنت
 کہ آرزانی ء بال ہم کت نہ کن انت
 اے رندی تا کر تیج ء ماروچ نہ دیست
 بس گہتگیں لچانی دیمپان انت
 نی باریں یک رندے پدا ڈکال بیت ؟

جون کیٹس

(1795-1821)

جون کیٹس اکتوبر 1795ء لندنء وادی بوتگ۔ بنداتی زمانگء یک ڈاکٹرےء گورانا ذراہ جاہےء کارکتگ بلنے پدایله ءے داتگ۔ کسانئی ء گوں لچہ کاریء حبء واہگ ءے پیدا بوتگ۔ وہدے آگوں وتی سنگت لے ہنٹ ء دُچار کپتنگ ء آئی ء دو لچہ شنگ کنائینگ۔ کیٹس ء لچہانی اولی کتاب مارچ 1817ء چھاپ بوتگ۔ آئی ء شتریں وڑے نام نہ کشینگ بلنے آئی ء وتی سرء بیسہ بیت ء وتی بزات ء نبشتہ کنت کہ "منی حیال ء من وتی مرگ ء پدائنگش لچہ کارانی تہا ہوارباں"

دسمبر 1818ء آوتی سنگت چارلس براؤن ء گورا شنگ ء ہمودا جاہمند بوتگ۔ ہے نیام ء آفیری برانئی ء دچار کپتنگ ء آئی ء مہر ء گرفتار بوتگ بلنے آہانی آروس نہ بوتگ۔ آئی ء زندگی ء گیشتریں وہدیله چری ء دگہ دگہ جاہانی سفر ء گوشتگ۔ دام ء بے زری ء تنگ دستی ء آماج بوتگ ء حُشک کلگ (ٹی بی) ء ناڈراہی ء گور جتگ۔ آئی ء دومی کتاب 1820ء چھاپ بوتگ کہ سک نام ءے کشینگ۔ ہے زمانگ ء لچہ کارشیلے آئی ء وتی گورالوٹائینیت۔ کیٹس گوں وتی سنگت جوزف سیورن ء ستمبر ء روم ء روت ء ہمودا فروری ء ماہ 1821ء بیران بیت۔ کیٹس دنیا ء کم عمر تر ء نام داریں مہرائکی لچہ کارزانگ بیت۔

و پس، و پس

و پس، و پس کمٹکیں، بلے اسپیت صدف
 ءبل دز بندی ءء، ءبل مناد ءا کناں پہ ترا
 ءبل منا گوانک جناں جنّت ءرحمتاں، چہ تئی دید گاں
 بل مناساہ زوراں اے گوات ءگلیں
 کہ ہر دوئیں بند بنت ءدست جن انتیں ترا سرجم ء
 تئی سوگات گلای ءء، داد آنت تئی
 منی نا کہیں منگ ءء،۔۔۔ منی دوستی ء

واب

انگت شپ ۽ ہننگا میں نر میں میت ۽ پہریزوک
 بند کتگ، گوں سمبالو کیں لنک ۽ نیکی ۽
 مئے ملور ۽ گلین دیدگ، رُژنائی ۽ چاگرد بنت
 حدائی ۽ بے حالی ۽ بے ساهگی ۽ تہا
 تئی اے ستاء صوت ۽ نیام ۽، تئی راہی ایں چم
 اونرم تریں واب! اگاں اے تراوش بہ کنت، بند بیت
 یا آمین بونگ ۽ ودار، اشی ۽ پیش تئی دؤردیگ
 تئی واب جاہ ۽ کش ۽ اشانی نمبگیں دست پچی
 تہ پہریز منا، یاگو ستگیں روج پداترپ انت
 تئی سر جاہ ۽ سرا، جوڑ کن انت بازیں رنج
 پہریز مناچہ شوہاز کنو کیں ایمان ۽، کہ انگت ستر انت
 آئی ۽ تو نگر ی پہ تہاری ۽، پترگ ۽ انت چو جہلانکی ۽
 بدل کنت چابی ۽ پھیدگی لرتیں پہریزگاں
 ۽ چیر دئے منی ارواہ ۽ نگر ہیں درپ ۽

وہدے کہ مناتر سیتنگ

منء کہ تُرس ء گورجتگ کہ من میل کنناں
 پیسرا تئی ندء درچتگ حیال ء چکاریں دلء
 پیسرا چہ بامرداں کتابانی
 درچتگ، مچ کتگ گندیمانی امبار
 من کہ امبازیتگ، شپانی استاریں دیمانی
 مز نینں جمبری چیدگے، یک بُزریں مہرانکی ء
 ء حیال کہ من، ہچہر پہ شوہاز زندگ نہ باں
 آہانی ساہگ، گوں موکلے ء سحریں دستاں
 ء وہدے من ماراں، زبیاںیں ساچشتے یک کلاکے ء
 کہ من گیش نہ چاراں تئی نیمگ ء
 ہچہر تاہیر نہ گیسپت تو نگرے ء تہا
 جیرٹو کیں مہرے۔۔۔ پدا تیب ء دپ ء
 شاہگانیں دُنیا ء کہ من تہنا اوشتاں پہ جیرٹگ ء
 داں مہرے بے ملاری پچے نہ انت بُڈگ ء

بدئے مناجنین خمارءِ سہاہ

بدئے مناجنین، خمارءِ سہاہ
 انگت من پریات کنال، بدار، بس!
 توگت کنئے و تسریں اڑی
 دال دزر سءِ روتچء
 منی ریشانی مہربان بوگگء، آہر و ہدء بنت
 منی دوستیں نیک راہ

پرچہ من کنڈیتگ انشی؟ کس نہ گو شیت منا

پرچہ من کنڈیتگ انشی؟ کس نہ گو شیت منا

ہج خدا، ہج شیطان جتائیں لو ٹگ ء

ہج پسو ء مہربانی، چہ بہشت ء، چہ دوزہ ء

پد اتئی انسانیں دل ء، من زوت واترگت

دل! تو ء من ہدائیں، عمیگ ء ہتنا

بہ گوش چہ کجا من کنڈیتگ؟ اُف ساہ کند نیں درد

او تہاری! تہاری، مدام منا گزیوگی انت

پہ جُست ء بہشت ء دوزہ ء دل ء حالی ء

پرچہ من کنڈیتگ؟ من زاناں اے قصہ ء

منی گمان گوں اے ارواہی و شئی ء تالانی ء

انگت من اے شپ ء ہننگا میں ساعت ء یل کنگ ء

ء دنیا ء مٹی نشانی ء ٹکرے گندگ بیت

لبز، نام ء زیبائی راستی ء ترند انت

بلئے مرگ تڑند تر انت۔۔۔ مرگ زندگی ء بُرز تریں سو گات انت

پرسی بکشنے شیلے

(1792-1822)

رومانسزم زربمشت ءدومی مستریں نام شیلے انت کہ 4 اگست 1792ء
انگلینڈ ءودی بوتگ ء۸ جولائی ء۱۸۲۲ء ۲۹ سال ءکسانیں سند ءبیران بوتگ۔ اے
لپے کار، کسمانکار، نیشہ کار گیشتر دنیا ءتہا وتی مہرانکی لچہانی سوب ءنام دار انت۔
یونیورسٹی کالج آکسفورڈ ءوتی وانگ ءے سرجم کتگ۔

شیلے وتی لپے ozymandias, ode to the west wind, to a
skylark, music, when soft voices die, the cloud, the
masque of anarchy, the queen mab رتگیں لچہانی سوب ءباز نام دار
انت۔

شیلے ءحیالاں دیمتر اکارل مارکس ءمہاتما گاندھی ءسراواں اثر دور داتگ۔
آئی ءزند ءتہا بنداتی زمانگ ءآئی ءلپے کاری ءنام نہ بوتگ بلتے آئی ءزند ءگڈی دؤر ء
ءمرگ ءپد آ باز ساژانگ بوتگ۔ مہرانکی زربمشت ءجوانیں نام ولیم ورڈزور تھ،
بارن، کیٹس ءہمراہی ء، ابید ءشیلے ءنام ءاے زربمشت ناتوام انت۔

(تہنائیءِ ارواہء)

شپءِ نیمء

ماہ دراتلگ آزمانی کوہانی سرا
 کا کاسء کوہانی، آئیء سار تیں مجلسانی دزپشء
 استارانی نیامء چور وچء بزانزءء کشء
 کہ آئیء ژیمبیں سہتے پیچء تائیں چولانی تہا۔۔۔
 تزگ انت، پیچء تائیں گناہ انت کہ، بختگ نہ بنت
 زہر گرگء پتہ توار دائمء۔۔۔ کئے پھریزیت؟
 یک دار تچیت گر میں ہارء تہا
 بُرزء جہلیں کوہ بند بنت سیاہء سبزیں باسکانی گوں ما
 چپء چوٹیں کوہ دزاج بنت دریاء تہا
 ء انگت تیز تر بنت سر جمیں انسانی رواجانی نیامء
 نر میں چولانی واپینگء ساعتء
 کسانیں یک دار تاچگ بوتگ ات، یک ژیمبےء تہا
 گہاسگ، ء نیامء آئیء چوٹیںء گواتی جُہلائیء
 گجء کپیں دریاء اڑگ، یک دار بلو بوتگ
 گوں ناد جمیں رپتارء۔۔۔ ندرگء مہر!

لچہ کارء کو کارکت۔۔ من بندگ بوتگاں
تئی رُوگ ءِ راہ، واب ءِ مرگ
مارا گستاگت نہ کنت

شرگداریء نامء چیزے ستر

چہ بینگء آبریشمیں بندیکاں کہ یکجاہ کت کنت
 یاچہ سلک زردیں بینگ ملسکء؟
 کاہ کہ رُست کنت سارتیء موسمء تہا
 زوتء چہ زوت کنت منی تہا

زہر آوریں مردم کہ کت نہ کنت، مردم ہما کہ دُعا کن انت
 ء مردم ہما کہ بد بر انت، تی وڑا
 یک، یک حسابیں رنگے پیش دار انت
 آج کنوک نہ انت منی وڑا

یا شوہاز لہنتیں مولد تو نگریء سہرء
 بوت کنت تی دوستیں دلء یکجائیء
 تی مہر کنزان کنتء سارت بیت
 مناچہ زوت تر تی کنت

یک جز بگے یک پیمء من پیش داراں
 بہرء بانگ بوت نہ کنت
 منا کنت انت تئی راستیء مہرء واہگء
 منا چونہ بو نگئی انت گڑا تئی کنتء

گیمر تگلیں رنگانی تہا

چہ پلاں اتگلیں باس ہلاس
 چوتی بوسگانی وڑاساہ زرتگ اش تئی سرا
 چہ پلاں اتگلیں رنگ تنگ انت
 روک بوتگ انت چہ تراء تہنا چہ ترا

یک گیمر تگلیں، بے زندی، حالیکیں راہے
 کہ چک انت منی روکیں سینگ ء
 ء کندیت دل ء سرا، کہ انگت گرم انت
 گوں سارت ء حاموشیں آرامی ء

من گریواں۔۔ منی ارس پدازندگ نہ بنت
 من ساہ زوراں۔۔ اے چدء گیش ساہ نہ زوریت منی سرا
 ایشی ء گنگیں ء بے گلگیں لوٹ
 ایشاں چو منی وڑا بونگی انت

جہمبہر (vi)

من زمین ء آپ ء جنکلیں چکاں
 ء پھریزوکاں آزمان ء
 من چہ دریا ء تیا بانی نیام ء گوزاں
 من بدل باں، بلئے من مُرت نہ کنناں
 ہو ر ء رند ء موسم ء، و ہدے، سچر داغ دار نہ بنت
 بہشت ء کُنج بڑ ہنگ انت
 ء گوات ء روزر دگواں وتی زیباں تڑپناکیاں
 جوڑ بنت گوات ء نیلیں کلات
 من حاموشی ء کنداں وتی قبر ء شک ء سرا
 ء ہو ر ء ترمب ء ڈن، انچو کہ چھکے چکد ان ء، انچو کہ حسے قبرستان ء
 من چور وچ ء چست باں ء کرو جاں ایشی ء پدا

ستر اگاں من سِیل کنناں تا کر تیچ ۽ بلئے

اگاں من سِیل کنناں تا کر تیچ ۽ بلئے
 ہما و ہدء کہ مُر تگلیں تاک گوزانت
 اگاں من بچاراں بہار ۽ نر میں بہشت ۽
 لہتے چیز کم انت کہ ادا بوتگ انت
 زمستان ۽ ہبکہ ایں ملوری ۽ برف
 گرماگ ۽ جمبر، کجا انت نوں آ؟

یک پریاتے

او دُنیا، او زندگی، او وہد
 ہماہانی گڈی گامانی سر امن در کپتگاں
 لرزگ ہمودا کہ من پیسرا او شاتگاں
 وہدے تی بندات ءوشی واتر بنت
 چدء گیش اناں، اپسوز، ہچیر اناں
 روج ء شپ ء ڈن
 یک و پشی ءے کہ بال ءے گنگ
 تازگیں بہار ء گرماگ، تا کر تیچ ء پیریں زمستان
 گوزنت چہ منی بُزدلیں دل ء گوں ارساں، بلینے وشی ء
 چدء گیش اناں، اپسوز، ہچیر اناں

قبرء عشق

اے دو دوست آنت کہ اشانی زندگی بہر نہ بوتگ آنت
 تہ بل اشانی یا تگاری آنت، نون آیکجاہ آنت
 اشانی قبرانی تہا، منیل کہ اشانی ہڈ جتا بہ بنت
 کہ اشانی دو دل زندگی ءیک دلے بوتگ آنت

دردءِ ستاء

چه جنگلِ زرواناں
 ماکائیں، ماکائیں
 چه دریاۓ زیبائیں زرواناں
 کہ اودامز نیں گورم کرا آنت
 گوش دارگء، تئی شیر کنیں شیزار گانی
 نلء ہلوتانی تہہء گوات
 بینہ مگسکانی تو اور وشبویں تاکانی سرا
 مرگ ہئی ایں بوٹگانی سرا
 کپو در دز چکانی ٹلانی سرا
 ء کٹار کاہانی تہا
 انچو حاموش بوتگ آنت چو پیریں دز چکے بہ بیت
 تئی گوش دارگء تئی شیر کنیں شیزار گانی
 تچو کیں دز چک مچک ء ات آنت
 ء دڑاہیں تہاریں دز چک
 دز چکے ء ساہگ ء کہ مچک ء ات
 مرو کیں روچانی رُوژنائی
 گشاد تر بنت گوں منی شیر کنیں شیزار گان

جارج گورڈن لارڈ بائرن

(1788-1824)

بائرن انگریزیء لپے کارانی تہانام دار تریں لپے کاراں شمار بیت۔ جارج گورڈن بائرن کہ لارڈ بائرنء نامء دنیاء زانگ بیت۔ آئیء لپے کاریء ابید یک دؤرے سیاست ہم کتگ۔ یک و ہدے یورپء ملکانی سفرء دراتلگ کنتء یونانء آجوتیء جنگء ہوار بوتگء ہپت سال اٹلیء گوازیٹنگ۔ آئیء یک پادے چہ درکسانیء لنگ بوتگ۔ بائرن انگریزی لبزانکء مہرائکی زرمبشتء اولی نام زانگ بیت۔ آوتی لپے don juan, child harold, s pilgrimage, she walks in beauty سوبء بازانام دار بوتگ۔

بائرن 1 اپریل 1824ء سء شش سالء سندء مرتگ۔ آئیء وتی گڈی لپےء تہا ہم ہے گپ جنگ کہ من مراں پرچا کہ آئیء دلء ہے گپ بوتگ کہ آئیء کہولء باز مردم ہے کسان عمریء مرتگ انت۔

لارڈ بائرن رومانٹزم زرمبشتء سرخیلاں شمار انتء اے زرمبشتء دنیاء لبزانکء تہا دور پاندیں اثرے دور داتگ۔

آگوں زیبائیء سیل کنت

آگوں زیبائیء سیل کنت، چوشپء
 جمبر اا ابید آزمانء تزپگ
 ءتہاریء روژنائیء سرجمیں
 دیمپہ دیمء بچار نیمگء، آئیء دیدگاں
 انچونازر کیس رُژنے در آیان بیت
 انچو گلباگء روچانی کارے نہ انت
 گیش چہ ساہگء کدچہ بر انزیء
 ناشناسیں اداہانی تہنائیء
 انچو تاب داریں زلفانی شننگ انت
 یا کہ نازر کیس روژنائیء آئیء براہیں دیمء سرا
 اودا کہ حیالانی شہدیں گوشگ
 چوں پیاپ انچو سہر انت لوگ آئیء
 ء آئیء نرمیں گلاں بچارء مچاچاں بچار
 انچو نرم، انچو تاہیر بکش، انچو زیب
 انچو بکچند گوازی بر انت، انچو چارگ تزپ انت

ہونوں روچاں بہ گوش شریء کہ گوزانت
یک خیالے کہ انسرتگ نیامء گلے
یک دلے مہر کنت، سادگے

وہدے کہ ماجتا بوتگئیں

وہدے کہ ماجتا بوتگئیں
 حاموشی ء ارسانی تہا
 نیم پڑشتگئیں دل ء
 چہ سالان جتا
 تئی گل زرد ء سرد بوتگ انت
 چہ تئی بوسگاں گیش سارت
 راستی ء ہماکلاک ء پیشتر حال داتگ
 رنجیت پہ ایشی ء

سُہب ء نمب
 پٹان انت تئی مچاچانی سرا
 اے چو مار آرگ حکم ء وڑا
 ایشی ء کہ اٹوں من چے ماراں
 تئی سوگات دُراہ پُرتنگ انت
 ء رژن تئی نام داری انت
 من اشکنان تئی نام تو ار جنگ بوت
 ء شنگ بیت ایشی ء لُج ء تہا

آترانام دینت مناپیسر
 یک موتکی زارے تئی گوشاں
 یک لرزگے کیت منی سرا
 پرچا تو چومہروان بوتگے
 آنہ زاناں من زاناں ترا
 کئے ترا شریء زانت
 باز، باز من غم کناں پتو
 سک باز جھلانکیء

چیر و کائی ماڈ چار کپیں
 اہوتیء من غم کناں
 کہ تئی دل بے حال گت کنت
 اگاں من گوں تو دُچار بہ کپاں
 مدّتےء پد
 چون ترا من دُراہبات کناں
 گوں حاموشیء ارساں

ہو گڑا گیش روگی نہ انت رُنگ راہء

ہو گڑا گیش روگی نہ انت رُنگ راہء
 انچو دیراں، شپء، بلے دل انگتہ مہر کنت
 بلے ماہ انگتہ روشن انت

ز ہم میان ء ڈونء کہ بیت
 ء روح در کیت چہ سینگ ء
 ء دل دِزیلگ ء بند کنت، ء مہر وت تہا سارت بیت

ہو کہ شپ جوڑ بوتگ پہ مہر ء
 ء روح روت واتر کہ کنت
 انگتہ گیش روگی نہ انت رُنگ راہء
 ماہء روژنائی ء گوں بلے

منی سی سی و سیمی سال روچہ

زندہ اے پُرشنت و پُروشنیں دگانی سرا، سک تہار و گہیر
 من کہ گرتینگ انت سے سی
 پماں چے آرتگ سالوں اے تی؟
 پچ۔۔۔ ابیدہ اے سے انت سی

اے روجِ من و توتی سیء شش سال سرجم گت

دل بگندے اے وہدء وتی دڑیگک ء بند کنت
 داں دگہ ایشی ء دڑیگکاں بند کن آنت
 نوں، اگاں چہ من دوستی ء درورنیاں
 انگتہ بل منامہر ء بل

روج منی زردیں تاکانی پیم ء گوزانت
 مہر ء نیوگ ء پل رُبتگ آنت
 کرم، نادراہی، غم
 دُراہ منیگ آنت بس

آس روک انت منی سینگ ء گپنگے
 چوکہ زروانے ء ایوک انت
 ہچ ہتی نہ بیت روک آس ء سرا
 ہتی پنتے یک

اوست، میر، کست ء کینگ
 درد ء ساڑا ہگ ء ساعت ء

ۛ مہر ۛ زور اکی ۛ شنگ ۛ من کت نہ باں
ہو بلتے سا نکل ۛ پر کنناں

ہو بلتے اے نہ انت آوڑا اے ادا ہم نہ انت
اے وڑا اے حیاں رُوح ۛ آسگ کن انت، اتوں اٹاں
اودا گوں صُحبت ۛ بر انت لاش ۛ با مردی ۛ
یا کہ بند انت مچا چاں

زہم، پوسٹر، ڈگار
چاریں نیماں چکر انت منی درد ۛ غم
مردم انت آئی ۛ ساہگ ۛ رُستگ انت
گیش آجونہ بنت
آگہی! (کس نہ انت --- آبلتے آگہہ انت)
آگہہ بو، رُوح منی، کتو آہانی نیم ۛ بچار
زند تئی آئی ۛ حون ۛ توک ۛ بلیت

زندگیں نار گانی مڑگ
اے نزوریں جو انمردی ۛ! تئی گور ۛ
مہر ۛ چکند گاں بے سماء
سہت ۛ زیبائی ۛ

تو کہ بڑھنگی، زندہ، وتی، پرچی، زندگے؟
 کہ مزن شانیں مرگ، زمین،
 ہست ادا، جاگے نیمگ، بدے
 دور ساہ، وتی

بیا طلب کن، شوہاز، ہم بہ کن
 یک سپا، سگی قبرے، پہ ترا گہتر انت
 اینگو، آنکو، چار، گچین کن وتی جاگے
 آرام کن دائم

دلگوش! اے لپہ بائرن، زندہ، گڈی لپہ انت، ہمے سال، آئی، اے جہان پہ
 دائمی یلہ، دانگ۔

جوهان وولف گانگ وان گوٹے

(1749-1832)

گوٹے جرمنی لہزنانک ء شان ء شرف زانگ بیت۔ شاہیگانیں بنگپ ء
بازیں پڑاں زانکاریں نبشتہ کارے ات۔ سائنسدان، گدار نویس، لپہ کار ء
سرکاری کاردارے ء بستار ء زانگ ء پجارگ بیت۔ آفرانکفرٹ ء ودی بوت۔
بنداتی وانگ ء زانگ قانون ء پڑے دربرت۔ ازم ء آرٹ ء دربرگ ء اسٹراس
برگ ء شت اودا جوهان گوٹ فرائیڈ ء نزیگ بوت ء دوئیں از می زُربشتے ء
ہوار بوت انت۔ روژنا فکری ء حلاپ ء امیج سازی ء سرے زوردات۔

آئی ء گدار "نوجوانیں ور تھرے گم ء قصہ" (1774) کہ چھاپ بوت
تہ آدنیاء نام دارترین گدارانی تہازانگ بوت۔

1775 ء کارل اگست ء آوتی گورا لوٹینت ء آسرکار ء تہا ریاست ء
چیف منسٹر ء اگدہ دیگ بوت۔ 1786 ء آٹلی ء شت اودا آکلاسیک لٹریچر ء اثر
مند بیت ء پداکلاسیکیت ء منوگر بیت۔ ایشی ء پیش آئی ء تب نوکی ء نیمگ ء ات
بلئے اٹلی ء آہگ ء گوں مٹ بوت۔ ہے سفر ء پداگوٹے ء گیشتریں شاہکاریں کار
دیما تک انت۔ آئی ء بازیں سفر نامگ، گدار، مہرانکی لپہ ء کسمانک نبشتہ کت۔

آئی گدار فاؤسٹ ءِ اولی بہر 1808 ءِ ءِ دومی بہر 1833 ءِ نبشتہ کت کہ
 آئی ءِ دُستاں گیشتر نام کشیتگیں گدار انت۔
 گوٹے ءِ وتی زندگی ءِ گیشتریں و ہد، آٹری سائنس بہ بیت یالبز انک، پہ
 انسان دوستی ءِ ہاترا گوازینت، ہمے ہاترا و ہدے نیولین گوں آئی ءِ دچار کپیت
 گڈا آگوشیت کہ "ادامردے ہست"۔

دوست ۽ نزوک ۽

منا تو گير ڪائے، وهڊے ڪه من روج ۽ بڑانزاں گنداں
 درياءِ سرا
 منا تو گير ڪائے، وهڊے ماھڪاني ۽ شھم ڪپ آنت
 ڪورءِ سرا
 من گنداں ترا اودا، وهڊے درد چست بنت بڑءِ
 دوریں راھاني سرا
 وهڊے ڪه مسافر ترس آنت دڙا جيں شپاں
 ڪه اے جن آنت
 من ترا اش ڪناں وهڊے ڪه يڪ سادگے گريت
 آپاني بازي
 گيشتر حاموشين دڙچڪاني تهبا من رواں سيل ۽
 وهڊے دُرست حاموش بنت
 من گوں تو اوشتاں بلئے ترا چه دور
 مني واستا تو نزوک ۽
 روزرد! زوت مناچه بڑز استالاني تهبا
 تو ادا بوتگ اتے؟
 ڪئے، تو ادا بوتگئے؟

رومن موتک

باز توار منا پریشان کنت بلتے انگت یکے ۽ سر امناسک زہر کیت
کچکانی ہو لاسگ ۽

ادا تہنایک کچے ہست کہ و ہدے ہو لاسیت مناسر جم کنت
گوں وشی آں

کچک کہ منی ہمساہگ منی پشت ۽ انت
آئی ۽ یک رندے منی دوست ۽ سراو کیتنگ و ہدے کہ آدا اتلگ
حاموشی ۽ سرا ۽ آئی ۽ نزوک ۽ منے رازرد داتگ انت
نوں آئی ۽ ہو لاسگ ۽ گنداں گڈا من مدام جیڑاں کہ آہدا انت
یا گیر کاراں ہما و ہدے کہ من و دار کتگ ۽ اتلگ

وینسی مسکرا

دُرستیں نویں منی نیمگ ء آہگ ء مدام کار مرز بوتگ انت
 منی مطلب فکر کنگ ء
 بلئے من بے سوب کتگ انت، منی جنک منی بگل ء بوتگ
 نون من وتی دوست یل داتگ ء آہاں من ء یل کتگ
 ء من وتی رُ مبینگ انت، یک کارچ ء سادے ء شوہاز ء
 بلئے جنت چہ خُدا ء پُر انت، شما اتگ ات، منی کمک ء
 مبارکی، بور کنگ ء فکرانی مات ء نیمگ ء

ولیم ورڈزور تھ

(1770-1850)

ورڈزور تھ مہرائکی زرمبشتء ہما لپہ کار انت کہ آئیءیک جہانے ایرجیگ کتگ۔ آئیء زمانگ سیاسیء دودمانی حسابء پڑ اثریں زمانگے ات۔ آ ضلع لیکء کہ انگلینڈء گوریچانی نیمگء انت، ودی بوتگ۔ سیزده سالء عمرء آئیء ماتء پت بیر ان بوتگ انت۔ چہ وتی گوہار ڈور تھیء گستا بوتگء سک ملورء مونجا بوتگ۔ کسانیء ہے زبہریء بے مہریء و ہدء پاساں آئیء دل دردیک کتء آئیء لچہانی تہاز بہریء مارشت پدر انت۔

ورڈزور تھء کیمبرج مزن شاہدربر جاہء 1791ء گریجویٹ کتگ۔ 1795ءء وتی سنکتےء گوراوام زرتگء جاگے بہاگپتگء گوں وتی گوہارء ہمودا جاہمنند بوتگ کہ ہے گوہار آئیء زندء ہستء نیست ات۔

ایس ٹی کولرجء ورڈزور تھء سنگتی لبزانکء آئیء مہرائکی دورء بن ہشتءء تو نگریء سوب انت۔ و ہدے کہ اے دوئیں لپہ کار وتی لچہانی کتاب "لیریکل بلیڈز" 1798ءء یکجاگہ چھاپ کن انت تہ باز نام کثیتء دیم ترا ایشانی دوستی ہما و ہدء پڑشتء پڑوشء آماج بیت کہ ورڈزور تھء دوئیں چک بیر ان بنت۔ تہ آسک نگیکء دل پڑوش بیت۔

آئیء مزن نامی آئیء مرگء پدہما و ہدء گیشتر پد ر بیت کہ 1850ء آئیء کتاب
 "پر یلوڈ" چھاپ بیت، آئیء ازم لبز انکی دنیا باز ساڑ ایگ بیت، کوچگی
 ندرگ، فکرء حیا لء زیبا نیں لچہانی سببء آ "ابر مء لچہ کار"ء نام دیک بیت
 ولیم ورڈ زور تھء لچہانی گیشتریں سرحال مہرائکیء گوں ابر مء نزیکی ء آئیء
 زیبائیء ساڑا ہگء بابتء انت۔

یک کوچنڈگے ء منی رُوح بند یگ کتگ

یک کوچنڈگے ء منی رُوح بند یگ کتگ
 منی گور ء نیست بنی آدمی ترس
 گندگ ء کیت یک چیزے کہ مارگ نہ بیت
 دست جنگ پہ اے سالان زمینی

نیست ہج جنز، انوں، نہ زورے
 نئے کہ اش کنت آ، نئے کہ گندیت
 کیت چکریت ہر روج زمین ء سرا
 گوں کوہاں، گوں سنگاں، گوں دزچکاں

بیاضتیں و اب

بیاضتیں و اب، مرگ و فکر انت تئی چو کہ ازم انت
 بیاضتیں و اب، مرگ و فکر انت تئی چو کہ ازم انت
 بیاضتیں و اب، مرگ و فکر انت تئی چو کہ ازم انت
 بیاضتیں و اب، مرگ و فکر انت تئی چو کہ ازم انت

دنیاے گول ماہنت، دیرء زوت

دُنیاے گول ماہنت، دیرء زوت
 زورگء گوازینگ، ماتاوان دیگء ایس وتی زوراں
 کمو ماگندیں ابرمء کہ منیگ انت
 ماوتی دل دور داتگ، یک بد صورتیں دادے
 اے دریا کہ وتی سینگء بڑ ہنگ کنت پہ ماہء
 گوات کہ کشگء انت تو امیں کلاکاں
 ءیکجاگہ انت واہیں پلانی وڑا
 پریشیء، ہمک چیزء ہاترء، ماچہ ہمک صوت ء جتا
 اے سُرینت نہ کنت مارا، مز نہیں حُدا! من جتا باں
 یک نیکر اہی مہرے ہے نیمگ ء
 تہ بوت کنت من، اوشتا تگاں اے زیبا ئیں گیا بان ء
 ہست رُوژنائی کہ منانا اُمیت نہ کن انت
 رُوژنائی پرو تھیس ء در آیان انت چہ دریا ء
 یا اش کن پیریں ٹرا نیسٹن کشیت چو گوات ء
 ہارے گور ء دنت

- ۱۔ پرو تھیس۔ یونانی دیہے کہ مدام وتی رنگ ء بدل کتگ
- ۲۔ ٹرا نیسٹن۔ یونانی دیہہ، یک کسانیں دریائی دیہے

استال ماڑی آنت

استال ماڑی آنت، ابرمء دستاں جوڑ بوتگ آنت
 ء گیش، کہ اودا پاکیں ارواہ
 ماڑی ء باد گیر رُوژنائیں، آہانی دائی کلات
 مز نیں دریا پیش داریت، آہانی زردیں سادء
 یک جا گے شاہی گندگ بیت
 زندگی ء ہاترء، کہ دزگیر آنت مہرء تاہیرء
 ہرچی کہ ماگندیں۔۔۔ ماڑی ء، کلاتے یاگدوہے
 یاگونڈیں گدانے، ابرمء سبزیانی پشت ء گون آنت
 و شیں حیا لے ہر موسم ء، بلتے بہارء
 بدے اشی ء کہ دلگوش منی دل ء چکاسگ آنت
 مُرگانی صوت ء کرمانی توار
 ء پداورنائیں سالانی زیبائیں ازم
 پلانی، تاکانی، شاہانی ندارگ
 لوگ، اودا کہ وتی رنج بہر نہ بنت

شارل بود لئیر

(1821-1867)

یک کتابے 'بدیءِ پل' فرانسءِ بود لئیرءِ نوزدہمی قرنءِ تو نگرتیں لچے کاراں شمار کنائینیت۔ بود لئیر ہمالچہ کارانت کہ انچنائیں مردمانی نیامءِ آئیءِ گوں وتی غیر روایتیءِ غیر اخلاقی سر حالانی سوبءِ قبول کنگ نہ بیتءِ بازیں جاہاں آئیءِ ہے کتاب سوچکءِ درگ بیت۔ آئیءِ لچہانی سر حال گیشتر خُماری، بیزاری، دلپروشیءِ جنسی انت۔

بود لئیر یک شریں کہولےءِ سیادی داریت۔ چہ کسانیاں حساسیں چکے بیت۔ آئیءِ پت مریت وہدے آہنانشش سالءِ بیتءِ آئیءِ مات گوں دگہ یک فوجی ءےءِ سور کنت تہ آئیءِ وتی اے پت دوست نہ بیت۔ پرے ہاترا کہ وہدے آ بود لئیرءِ ملٹری اسکولےءِ داخل کنت تہ آدر کیت۔ وہدے آ ہر دہ سالءِ بیت روت پیرسءِ از مکارانی ہمراہ بیت۔ آئیءِ یلہ چریءِ سوبءِ آئیءِ ماتءِ پت آئیءِ ہندوستانءِ سفرءِ دیم دینت بلئے آ نیم راہءِ ناڈراہ بیت چہ گرابءِ ایر کیتءِ سہ ہفتنگ زروانےءِ گوازینیت۔ وہدے واتر کنت چہ وتی مُرتگیں پتءِ جاہاں لہتیں زرے رسیت بلئے اشاں ہلاس کنتءِ اے نیامءِ وتی زندگیءِ گیشتریں وہدے شراب نوشیءِ یلہ چریءِ لبز انکی سنگتانی صحبتءِ گوازینیتءِ دماغیءِ جسمانی نادر اہیانی ہم آماج بیت۔ بگندے اے دُراہیں

قصہ ہانی سوب آئی مات و گوں درآمدے سور کنگ بیت پوشکہ اے رنگیں
 جاوے مارشت آئی و یلہ چری و نمار جاہاں کپگ و سوب بوت کن انت۔ و ہدے
 آئی کتاب 'بدی و پل' 1857 و چھاپ بیت تہ آئی و سراپا بندی جنگ بیت
 لہتیں لچہ کشنگ بیت و پدا چھاپ کنگ بیت۔ اشی و رند آدگہ، لہتیں رم لچہ و دگہ
 نبشتانک ہم نبشتہ کنت بلئے آئی و نام داری و مستریں سوب آئی و ہے کیکیں
 کتاب انت کہ روچ مرچی دوست دارگ بیت۔ چل و شش سال و عمر و فاج و
 نادرائی و سوب و تی مات و باسکانی تھا اے دنیا و مزن نامیں چیدگ
 سازی و چیدگ مریت بلئے فنا نہ بیت۔

بُرسی

کورانی آدست ء، کوہانی آدست ء
 کوہ ء دار، جمبر، دریا
 رونج ء آدست ء، آزمان ء آدست ء
 زیبائیں استالیں آزمان ء آدست ء
 منی ارواہ، تورو ء دردانی دور کنگ ء گوں
 ء چو یک اوژنا گرے ء گورماں گوں بیت
 تو بال کن ءے وتی راہ ء پھ وشیانی ء بے آسریں جاہاں
 گوں مردینی گنگیں وشیان
 دُور بال کن، دور چہ اے کُشو کیں ہیدی بوہاں
 ء تازگ کن وتار اسپاہیں گوات ء تھا
 بہ ور آزمانی آس ء ہما سپائیں جاگہاں
 چوتی تازگ تریں بہشتی آپ ء حیات ء
 پڑاہیں گمانی ء دڑاہیں رنجگانی آدست ء
 بُرزچہ مئے زندگیاں ء مئے تہاریں واہاں
 وشی کہ گوں وتی زور آوریں بانزلاں
 روژنا ء تاہیر بکشیں ہما جاہانی نیمگ ء برو

آء کہ آئیء حیال، چو سرء کپاں
 سہبء آزمانء نیمگء بال بہ کن
 ہما کہ زندگیء سر برء گردانتء دردانی دور کنگء پیم آنت
 پلانی زبانانء حاموشیں چیزاں!

گپ ء رپ

ابرم یک کلیسائے کہ پادگانی سرا اوشتاتگ
 برے برے ابکہ این لبزیاں تو ارمان کنت
 مردم گوزانت اوداچیدگانی جنگلانی نیم ء
 کہ چارانت گوں سرپدبوو کیں چماں
 گوشے مزین تو ارے هو ارانت دوری ء تہا
 جہلانک ء ء تہاریں یکجائی ء
 پڑاہ چوشپ ء تہاری ء ء چوروج ء روژنائی ء
 وشبو، تو ار ء رنگ گپ کن انت
 اوداوشبو انت سارت چو گونڈوانی جان ء
 شیر کن چونل ء ء سبز چو چراگجاہ ء
 ء دگہ رد ء سیر ء ازگار
 گوں زور ء کہ شگ کنت بے آسرے ء
 گوشے امبر ء مسک ء انتر
 کہ صوت جن انت ارواہ ء بہم ء گل ء

نادُر اہیں حیاں

منی غریبیں حیاں، اپسوز! تو چنچو نادُر اہے مرچی؟
 تئی حالیکیں چم شہی ندر گال چکار آنت
 من اشاں گنداں تئی دیمء سرا
 بیمناک ء گنوکی، سارت ء حاموش
 سبزیں تیلی ء گلابی ایں جن
 وتی مہر ء ترس ء پل دان ء کشیت ترا
 چہ بیمناکیں واب، زلم ء بہارانی دست ء
 گر ان کنت ترا چہ لہتیں بحتی تیلانکائی چیر ء
 من کہ تئی گور ء چکار کنناں جان سلامتی ء وشبوہاں
 نیکیں حیالانی دائمی جاہ بوتگ آنت
 ء کہ تئی عیسائی ہون شلیت زیریں چولانی تہا
 کوہنیں سترانی کسا سیں تو ارانی وڑا
 بُرز، کہ حاکی کن آنت تما میں صوتانی بدل بوتگ ء
 روچ، ء شاہیں درد، مُزانی مستر
 نیو گانی بہر کنگ ء حاکم

بد بختی

گرا نہیں بارےء چست کنگء
 زوریت تئی ہاٹیکء، سیسی پس، اگاں دلے کہ کارء انت
 ازم دراج انتء و ہد کسان انت
 دُورچہ نام داریں قبرء، یک تہنائیں قبرستانےء نیمگء
 منی دل چو چیریں زیر اراں
 روان انت جنان انت میتیں گشتاں
 بازیں حزانگے کپتنگء کل انت
 تہاریء گمنامیء، دور، سک دورچہ کونڈگء کٹنگء
 بازیں پلے بزنء گوں ما
 شگیتگیں و شبونرم انت چورازء
 زندگیں تہنائیء

درآمد

بہ گوش منء، سنگینیں مردم، کئے ترا گیشتر دوست بیت؟
وتی پت؟ وتی مات؟ وتی گوہار؟ یا وتی بزات؟

”منء نہ پت ہست، نہ مات، نہ گوہار، نہ بزات“

چہ وتی دوستاں گڈا؟

”تو یک لبزے گوشنگ ات کہ پمن انگت بے معنانت“

وتی ڈیہہ؟

”من چہ اے کیشکاں نابزانتاں کہ ہست انت“

سُہر؟

”منء اے دوست نہ بنت، انچو کہ ترا وتی حُدا“

چے، گڈا حدء چہ گیش درآمدی، تو دوست دارے؟

”منء جمبر دوست بنت۔۔۔ جمبر، ہما کہ گوز انت۔۔۔ دیمء۔۔۔ زیبائیں جمبر

“

مردمِ دریا

آزاتیں مردم، تو دائمِ دریا، تہا رستگے
 دریا تئی آدینک انت، تونیت کنے وتی ارواہ
 بے آسریں حاموشی اشیء موجاں
 تئی حیاں یک زرے کہ سک تہل انت
 تو دور کنگ لوٹے وتی حیاں جھلانکی
 تو امباز کنے اشیء گوں چماں، گوں باسکاں تئی دل
 گنوک بیت ہماوہدے چہ اشیء وتی سرے چیری
 چہ اے پریات، جنگلے گنوکے
 شہاہر دوئیں بے توارے حاموشے
 مردم، کس تئی بونگے سگینی توارکت نہ کنت
 او دریا، کس نہ زانت تئی گیشتریں چیریں ازگارے
 تہ اشتاپی تے تو وتی رازاں دارے
 انگتے بے حسابیں اُمبرے شہاٹیتگے گوں یک دومی
 ابیدے رحمے، ابیدے پشومانی
 تہ تزندے مہر کنے کشتے کشارے مرگے،
 اُف! دائمی جنگولاں، سنگدلیں بڑاتاں!

خمار بہ بے

کسے باندیں دائم؎ خماراں بہ بیت
 ہمے اولیٰ جست؎ لوٹ انت
 اگاں تو وہدء؎ بیمنائیں گزانی؎ نہ مارے کہ تئی باسکانی زیم انت
 ؎ ترازمین؎ سر اذوردے انت
 تراخمار بونگی انت ابیدء زورء
 بلئے چون؟ گون شراب؎؎ گوں شاعری؎؎ گوں دلیری؎؎
 گوں ہرچی؎؎ کہ تراوش بیت؎ بلئے خمار بونگی انت
 ؎ اگاں برے برے؎ بادگیرے؎ پدا نکانی سرا
 چاتے؎ سبزیں کاہانی سرا
 وتی گیس؎ ناسر پدیں تہنائی؎ ترا آگہ بونگی انت؎
 تئی خمار چونہا کم بیت یا پُر شیت؎ جست بہ کن گوات؎؎ چولانی؎ استالانی؎ مَر گانی؎
 گھڑیال؎
 جست بہ کن دُر سیں تچو کانی؎ دُر سیں ایمنی؎؎ دُر سیں جیڑہانی؎ دُر سیں صوتانی
 دُر سیں گپانی
 ایشاں جست؎ بہ کن کلاک؎ گوات؎ زورانی
 گوں شراب؎؎ گوں شاعری؎؎ گوں دلیری؎؎ یا گوں ہرچی؎؎
 کہ توئے کت اش کن ؎

آرتھر راں بو

(1854-1896)

راں بو نوزدہمی قرنء فرانسسیسی چیدگ سازی لپہ کاریء توانا تریں ناماں
یکے۔ آئیء پت لوگ ء یلہ کنت تہ راں بو تہنا شش سالء چک بیت ء گوں وتی
تزند تیں مات ء زندگی گوازینیت ء مالی پریشانیء آماج بیت۔ پہ وتی سنگت پال
ورلین ء لہتیں لپہ نبشتہ کنت ء آہانی تہا زرء لوٹگ ء گپ بیت۔ آکسانی ء جتا
خیال ء خیالی لپہ کاری ء نیمگاد لگوش بیت۔ لپہ کار پال ورلین کہ آئیء دوستریں سنگت
بیت۔ گوں آئیء جن ء نزیکی کنت آہے گپ ء زہر ء وتی لوگ ء آئیء دست ء
کارچے جنت، گرگ ء بند کنگ بیت۔ بندی جاہ ء آجو بیت لوگ ء کیت داں جن
گوں ورلین ء مدامی شتگ۔

ہے سوہ ء آسک دلپروش بیت ء سی سال ء عمر ء لپہ کاری ء دائمی یلہ
دنت ء منتگیں زندگی ء افریقہ ء فارم ہاؤس ء پانپاہ (گارڈے) بیت ء گوازینیت۔
آئیء سنگت ورلین مدتے ء پدہ ہے سرپد بیت آئیء سنگت نوں اے دنیا ء نہ انت ء
آئیء نبشتہ کتگیں شعراں مچ کنت ء illuminations ء نام ء چھاپ اش کنت۔
مدتے ء ناڈراہ بوٹگ ء پد آ شوک ء ناڈراہی ء 1891 ء فرانس ء بیران بیت۔ اے
کسانیں مدت ء جوانیں لپہ کارے ء سوہ ء مرچی دنیا ء منتگیں لپہ کارانی تہا آئیء نام
گرگ بیت۔ نگد کارانی گوٹگ انت: " مزینیں لپہ کارگیشتر وتی شاہکاراں سی
سال ء پد نبشتہ کت کن انت بلتے ہر کس راں بو بوت نہ کنت۔ "

مہر

تو گزان ء سنگین نہ بوتگ ء کہ ہبده سال ء بوتگ ء
 یک سُر مگیں بیگے، بَیر ء لیبو ء شرتانی ہمرائی ء
 رش کشیں ہو ٹلانی جڑگو کیں بزانزاں
 تو سیل کتگ سبزیں دڑچکانی قطاراں
 سبزیں دڑچکانی سارتیں و شبو سُر مگیں جُون ء بیگہاں
 گوات سک زیبا بیت برے برے تو چماں بند کن ء
 گوات تو اراں چکار انت، میتگ ء نر یک ء
 بَیرانی و شبوانی سُر نگ ء بوچنگ انگور ء گرنچی ء

۲

پدا تو جوڑکت یک کسانیں نر مگیں ٹکرے
 یک ملوریں آزمانی ندر گے، چہ شپ ء شتا ہے ء
 چہ یک بحت ء استالے ء، اے آپ بیت، پدا
 نر میں لرزگاں، کسان ء سرجم ء اسپیت
 جُون ء شپ! ہبده سال! تو کیف بے
 خماری قدر ء داگدار ہر رنگ ء
 تو یلہ چر بے، تو یک بو سگے مارے وتی لثنانی سرا
 ہما تلو سگ ہمودا، چو، لہتیں کسانیں ساچشت ء

تئی گنو کیس دل روت مہرانی جنگ ء
 اودا تئی چراگ ء ٹبگ تئی چمانی رند گیری ء کنت
 یک جوانیں جنکے روگ ء انت گوں وتی شیر کنیں نیم چمی چارگاں
 آئی ء پت ء ملوریں تزندى کالرانی نیام ء
 ء پرچا کہ آرا سکیں دل سپاے ماریت
 چو، چہ آئی ء کسان ء شوخیں چسپلانی تواراں
 آواتر بیت اشپانی ء گوں یک ترندیں گلگے ء
 ء سپاہیگ دور مرانت چہ تئی لنتاں
 تو مہر ء تہاے، تئی صوت آئی ء بچکندگ پرمانت
 تو مہر ء تہاے، داں کہ اگست ء ماہ ء برے
 تئی دزاہیں سنگت شتگ انت، تو زہریں تاعے ء تہاے
 نوں دوست ءے بہ دار، یک بیگا ہے، ترانہشتہ پرمانیت
 ہما بیگہ ء۔۔۔ توواتر بے ہما چاہ ء ہوٹل ء ترپناکی ء
 تو بئیر لوٹائیں ءے یا لیبو ء شربت
 تو گزان ء سنگین نہ بوتگ ءے، وہدے کہ ہبہہ سال ء بوتگ ءے
 ء در چک سبز بنت گوں قطاراں

مارشت

نیلیں گرماگی روچانی نیمگء، من سفر کنناں دڑاہیں راہاں
 مکئیء گوشانی سُمبگء، چہ نمبء لگتَمالی
 یک و اب گندو کے، من گنداں، چوسارتیں گوازیانی پادانی چیرء
 من کلاں بیگہء گواتء کہ پدا بہ گواریت منی سرا
 من گوشاں۔۔ یک چیزے ناں، من فکر کنناں، یک چیزے ناں
 بلئے ہو یک بے آسریں مہرےء و شبو منی ارواہء تہادڑ نزیت
 ءدور حاموشیء من رواں، یک بوہیمےء وڑا
 چہ ابرمء نیمگء۔۔ انچووشی، انچو اگاں یک جنکے منابہ بوتیں

یک واپے پہ زمستان ء

زمستان ء، ماسفر کنیں کسانیں گلابی ایں ریل ء راہی ء
 گوں نیلیں سر جاہاں
 ماتا ہیر گریں، گنوکیں بوسگانی یک کدو ہے ودار ء نندیت
 ہر نر میں کنجے ء
 توتی پچماں بند کن ء، تہ انچونہ گندے، شیشگ ء نیمگ ء
 بیگہانی ساہگ زور دیگ ء انت دیماں
 ہما کو کار کنوکیں مہلوک، یک آبادی ء
 سیائیں شیطان ء سیائیں گر کانی
 پدا تو مارے کہ منی گل ٹپی انت
 یک کسانیں بوسگے، یک گنوکیں موکو ء ء وڑا
 تچان کنت تی گردن ء سرا
 ء تو گو شے منا ”شوہازے کن!“ تی سرا چک تاب کنت
 ء مازنیں مدتے زیریں پہ ہما سا چشت ء شوہازے
 ہما کہ باز سفر کنت

ریل ۽ روگ ۽ حرج

استار وپتگ گلاب ۽ رنگ ۽ تها
 استار وپتگ تئى گوشانی دل ۽ گلاب ۽ رنگ ۽ تها
 بے آسریں اسپیتنیں۔ گردی تئى کسانیں پشت ۽ گردن ۽ سرا
 دریا پُرتنگ سُهری ۽ تئى تیز ۽ سُهریں گورانی سراں
 ۽ مردم ۽ خون شل انت سیاہیں تئى شاہیں نیمگ ۽

اسٹیفن میلارے

(1842-1898)

اسٹیفن میلارے 18 مارچ 1842ء پیرس، فرانس میں پیدا ہوئے۔ آپ نے ابتدائی تعلیم اپنے وطن میں ہی حاصل کی۔ 1860ء میں لندن کے کنگز کالج میں داخل ہوئے۔ 1865ء میں لندن کے کنگز کالج میں پروفیسر بن گئے۔ 1870ء میں لندن کے کنگز کالج میں پروفیسر بن گئے۔ 1875ء میں لندن کے کنگز کالج میں پروفیسر بن گئے۔ 1880ء میں لندن کے کنگز کالج میں پروفیسر بن گئے۔ 1885ء میں لندن کے کنگز کالج میں پروفیسر بن گئے۔ 1890ء میں لندن کے کنگز کالج میں پروفیسر بن گئے۔ 1895ء میں لندن کے کنگز کالج میں پروفیسر بن گئے۔ 1900ء میں لندن کے کنگز کالج میں پروفیسر بن گئے۔

گیشتریں زندگی سادگی انتہائی مزین قصہاں حالیگ انت۔ فرانس، ہتھا انگریزی زبان، پروفیسری، جہت، ہرچ زرے کہ رسیٹگ ات، آئی، آئی، آئی، جن، ایک، جنکس، چکے، زندہ، گوازیگ، بس، ات، انت، ہر سہ شنبے، روچ، آئی، دراہیں، لبزانکی، سنگت، آئی، لوگ، مچ، بوت، انت، لبزانکی، سر حال، گپ، تزان، اش، کت۔ ہمے وڑا، لہتیں، کتاب کہ آئی، زندگی، ہست، نیست، ات، انت، باز، دیم، شت، ساڑانگ، بوت، انت۔ ہما، بیگہانی، گپ، تزان، ہما، زمانگ، نوک، باہندیں، نبشتہ، کنوکانی، سراسر، اثر، دور، دات، 1887ء آئی، لچہانی، اولی، کتاب، شنگ، بیت، بلے، آئی، لچہ، گشندہ، واب، دگہ، لہتیں، لچہانی، قصہ، پیرا، لبزانکی، دنیا، آرگ، بوتگ، ات، انت، 1888ء آئی، انگریزی، زبان، لچہ، کار، ایڈگر، ایلن، پو، لچہانی، جوانیں، رجانک، کت، میلارے، 20 سال، عمر، کہ، انگریزی، زبان، وانگ، انگلستان، رؤت، وتی، پیدا، ایلن، پو، لچہانی، چھاپ، بوگ، پدا، سٹیج، سرا، پیش، کنگ، ہاترا، گشندہ، واب، نبشتہ، کنت، بلے، آساعت، اے، پیش، دارگ، نہ، بیت، اش، چھاپ، کنگ، مردم

آئیء سر اکنڈ آنت بلتے مرچی ہے لچے آئیء جوان تریں لچہانی تہا شمار کنگ
 بیت۔ آستو آستو میلار مے نام دار بوہان بوت ءوتی پلگاریں لچے کاریء سوبء
 آئیء پھوت بازیں وانو کے پیدا کت۔

9 ستمبر 1898ءء روجء اناگتء فرانسء چیدگ سازیں مزنیں لچے
 کار قونتین بلوء نادراہ جاہء پٹانی ناڈڑا ہیء سوبء مریت۔۔

کسانیں گوات

۱

یک تہنائی ءے
 ابیدء کنگ ءے سینگو ءے
 آدینکانی کار مرزنہ کنگ
 چارگ ءے من دزکشائ
 دُورچہ گیشیں پہر بندگے ءے
 سک بُر زبندگ ءے
 آئی ءے تہابازو ہدء و ت آزمانے جوڑ بیت
 ابیدء تہاریں سہر ءے
 بلے تجھی ءے تجیت یک نیمگے
 چو اسپیتیں گدے ءے وڑ ایک نیمگے
 انچو کہ اُوژنا گریں مُرگ دریا ءے گوش کن انت
 مزن گندی ءے گوں منی نیمگے ءے
 چولانی تہاترا جوڑ کن انت
 تی مغروریں بز ہنگی

۲

ابیدء چک ءے کپگ ءے المی انت

انچو کہ منی امیت وتی تہا آجوانت
 تزندی ء گوں تزگیت ء بیگو اہ بیت
 حاموشی ء کنت ء گوں
 یک توارے نا آشنا گوں داراں بیت
 یارند گیری کنت بے توارے

ساہ کٹشک

منی ارواہ، تئی بروانانی نیمگ ء کہ اودا اُف! پُر تاہیریں گُوہار
 یک تا کر پچیں وا بے ء، ہو نیں تڑمپ رِ تلگ اُنت
 ء تئی پُر شتہیں چمانی بیگواہیں آزمان ء نیمگ ء
 در کپگ، چو گیمر تلگیں باگے ء راستیں ساہ زورگ ء تھا
 آپ ء اسپیتیں گرا بے ء نیلگے ء نیمگ ء
 نیلگے ء، کہ اکتوبر ء شیلگ، سُبک ء پیپ
 کہ مز نیں کورانی آدیرکانی شاہگانیں وشی
 ء مُر تلگیں آپ ء سربرا کہ اودا تاک آزاتی ء چنڈنت
 گوات، ناسی ایں ساچان ء تھا کونڈیت وتی سارتیں دل بند ء
 زردیں روژنائی ء دڑا جیں بزانزے ء کلّیت کہ بہ تچ

گرماگی گمناکی

روچ، ریک، سرا، اووایں مل مڑوک
 گرمی انت ناتوانیں یک جان شودگی تے تئی مودانی سہرہ تہا
 و شبوہ آپ بونگ تئی دژمنیں رنگ، سرا
 یک عاشقیں آپے، ہوار بونگ گوں ارساں
 اے اسپیتیں سچک، بدل نہ بوؤ کیں تسلہ تے
 او منی ناتوانیں بوسگاں، ترا گوشگ، لاچار کن انت، گم، گوں
 کہ مادام، گوات، کشک، پھریزوک بنیں
 کوہنیں ریک، ناہ، دژچک، چیر، کہ سک گل انت؟
 بلے تئی زلف شیر گر میں دریائے
 اودارواہ کہ بڈینیت مارا ابید، پڑوشگ،
 ہج، شوہاز، تو زات نہ کن تے!
 من پچشاں و شبوہاں تئی چہ مچاچانی تیاب،
 مرگ، ہچبرکت نہ کن انت
 اش کن پدا لے زندگی، سرا
 گیابانی زیر کار،
 کسے کہ شکی ایں ہلاسی آنی تہا

اینچو کہ زاناں چہ آئیء سینگ ء یا منی
 جان ء کشک ء کار کنگ سک دردناک انت
 جتا دارگ اے سرجم بوت کنت
 تاہیر شوہاز کن چیزے راہانی سرا بہ زور ساہ ء

منی کتاب

منی کتاب پدا بند بوت انت پیپوزء نامء سرا
 اے گل کن انت منا کہ در بہ چناں گوں تہنائیں ہستیء
 یک بر بادی ءے، چہ نر میں داگاں ہزاراں مہرانی تہا
 و شبوئیں در چکء ساہ زورگ، دور بند، نام داریء روچانی تہا
 بل سار تیں شلگء، اے در چک گوں حاموشیء
 من ادا نہ شیز اراں اناں ء تہا کہ حالیک انت
 اگاں اے زیبا سک اسپیت انت زمین ء نر یک ء گوراں
 چہ ہر نیمگ ء ڈروگیں ندار گانی ایمانداری
 منی شد مز ن بیت ابیدء نیوگاں ادا کہ من گنداں
 شوہاز کنت یک حسابیں تام اشانی در بر تگیں کمی ء تہا
 بل کہ سچیت گوں بنی آدمی و شبو ء گوشت ء
 چونائی ء منی مہر دور کنت آس ء تہا، گام ایر کنت سار تیں آسن ء سرا
 من ناچ کناں بگند ءے مز نیں مدتے ء گوں تکا نسری ء
 دگہ یک کو ہنیں یونانی جتینے ء داگد اریں سینگ ء سرا
 گوں گندگ ء کہ اگاں اے دل ء مُزدات بہ کنت، تی ساچان ء
 بے سمائی سنگ ء آزمان ء

تکاسری

من نیایاں باج برگ ء انشی تی گوشت ء، اوگنت وراں
 ہماہانی سرادیم پہ دیکی انت گناہانی، نہ سُرانت ہم
 تی گہیتگیں زلفانی یک گناکیں توپانے
 ساہ زوریت منی بوسگانی از می بیزاریاں
 یک گرانیں وابے ابیدء ہما و اباں کہ گزوکائی روانت
 پشومانی ء در آمدیں پردہء چیرء، من جست کناں تی واب جاہء بابت ء
 واب تولزت زرت کن ء وتی تہاریں نیموناں پد
 توہما کہ گیش زان ء نیستی ء، چہ مرگ ء
 عیبء واستہ، جاہان ء منی اے ودی بوتگیں حرابی ء
 نشان کنت منا، تی وڑا، گوں اشی ء ویرانی ء
 بلنے کفن پوشی ء، تہنائی ء، بربادی ء، من تچاں
 بلنے ہمادل کہ ہچ ردی ء دنتان ء پر نیست
 اے زیم زندگ بنت تی سنگیں سینگ ء
 مرگ ء ترس ء، بلنے من تہنا و پساں

لچہء سوگات

من کاراں ترادر دنا کیں شپہء گونڈو
 سیاہ، گوں سُمبو کیں گندو کیں شلو کیں بانزلانی، رُژنہء
 شیشگہء نیمگہء، گوں سُہرہء سوچو کیں تڑپگہء
 دریگہء شمہء، حاموشیں بیمناکہء سارت چو برفہء
 وتی تہا جُشگہء، روچ پُرشگہء، فرشتہیں چراگہء آدستہء
 تاک! ءوہدے اے پیشداریت اے نشانہء، ساہ بند بیت
 پہ ہما پتی بیم دیو کیں بچندی کو شستاں
 تہنائی لرزوک، آزمان، ویران
 اونازینک، گوں تئی جنکیں چکہءء کودکیء
 تئی سارتیں پادانی، نوکیں بیجہء ذراہ بات انت
 یک توارے اوداز میرانی بے تہمبلی انت
 توزوردے ہما سینگہء، گوں وتی گیمر تگیں لنگلاں
 چہ ہما شلو کیں جنینی زیبائیں راستیء
 ہمانٹ شدیک انت گواتہء جنین چلکیں نیلگیء

پال والیری

(1871-1945)

پال والیری فرانسء چیدگ سازی لپہ کاریء جوان ترین ناماں زانگ بیت۔ اے فرانسیسی لپہ کار، نبشتہ کارء فلاسفر باز رندء لبرزانکء نوبل دادء گرگ ء حق دار بوتگء نام گپت ہم بوتگ بلئے لہتیں نا انصافی آنی سوبء آئیء داد دیگ نہ بوتگ بلئے گواچنی والیریء ارزشت لبرزانکء تھاچہ نوبل دادء باز بُر تر انت۔ اکتوبر 1871ء ودی بوتگیں اے لپہ کارء نئے تہنا فرانسء بلکیں سرجمیں دنیاء لبرزانکء پڑء وتارا مٹارینتگء دنیاء مزن نامیں لپہ کارانی ٹولیء توانا تریں شریدا راں زانگ بیت۔ فرانسء چیدگ سازی ززمبشتء گڈی باسک ہم والیریء گوش انت monsieur teste آئیء لچھانی اولی کتاب 1892ء چھاپ بوتگ۔ داں مدتےء بازیں اندری نہ گیگیانی سوبء لپہ نبشتہ کت نہ کتگ بلئے میلارمےء کتابء چھاپ بوتگء پد آئیء پدا نبشتہ کنگ بندات کتگ۔ سری زانگء کسان کسانیں لچھانی زیبائیء پد آ وانگء ساڑانگ بوتگ۔ اے مزن نامیں لپہ کارء جولائی 1945ء ء چرے دنیاء سفر کنگ۔ والیریء لچھانی گیشتریں سر حال مہراکی، انسانی آزاتیء سرا انت ء دنیاء ہر کنڈء وانگء آہانی ستاء کنگ بیت۔

یک نوکیں شپےء تہا

جنین، کہ من اِشانی تہا بو ہنگاں

جنین، کہ اِشانی تہایاں

جنین، کہ اِشانی تہاباں

دائمء یک آنت

ترا سہریں چادرے دیگ لوٹیت

سہریں بندے، یک سہریں سترے

ء تہاریں گزرنے

کہ تو بز ہنگے منی چمانی دیمء

پیاپیں بز ہنگی اُف تیاریں سینگار

تئی گور! اُف منی دل

دوست

آمنی مچا چانی سرا اوشتاتگ
 ء آئی ء ملگور منی چمانی تہازدگ آنت
 آئی ء گورا منی دستانی سمارے
 آئی ء منی چمانی رنگ گون آنت
 آمنی ساہگ ء ایر برگ بیت
 انچو کہ سنگے آزمان ء سرا

آئی ء چم مدام پیچ آنت ء من ء واب ء ننیل آنت
 آئی ء واب شاہگانیں روتچ ء رُژنائی ء
 روچاناں بیگوآہ کن آنت
 من ء کندین آنت، گزیو امین آنت
 گپ جن آنت، ہیچ نہ گوشگ ء پیم ء

مہرانی موسم

چہ راہانی کیشکاں
 آزار داتگیں و ابانی سہ نیمگیں ساہگانی تہا
 من گوں تو کایاں دورندء، باز رندء
 چوتئی وڑا چو اگولیں عہدء

تئی سرکسان انت چو منی وڑا
 ادانزیک ء دریا گوں بہار ء بادشاہی کنت
 تئی نازر کی ء ایراہتاں ہما دیم
 ء ادا یک سٹنگگیں ادر کانی گز نچے

تئی کودکیں دیم ء تچو کیں شیشگ ء تہا
 اے وپتگیں دلوت چو عجب رنگین انت
 من ء کنت بیت اشانی کود کی ء نہ زانزکاری ء

تئی نہ زانزکاری آپانی واب جاہ ء سرا
 شوہاز کن انت مہر ء راہاں ابید ء واری ء

چہ راہانی کشکاں
 ۽ ابید ۽ سحر ۽ کہ پدر بنت
 تی کندگ جنینانی چچی ۽ تہا
 ۽ تی ارساں کس نہ لوٹیت

مے زندگی

مایک پہ یک سر نہ بیں منزل ء۔۔۔ بلتے یکجائی ء
 مازانیں کہ یکجائی ء مادرست سرپد بیں یکے دومی ء
 ماگوں ہر چیز ء مہر کنیں مے چک بچکند انت
 تہاریں راجد پترے ء نیمگ ء یا مودگیں تہنائی ء

وشیءِ مرگ

من اے جنینی زمینءِ دیمءِ آل
 انچو کہ یک گونڈوے آسءِ دیمءِ بیت
 گوں وتی چمانی ارساں بچکندگءِ آل
 اے زمینءِ دیمءِ۔۔۔ کہ ادا درست منی تہا سُر انت
 کہ ادا آدینک دنزین بنت، ادا آدینک ساپ بنت
 دوبر، ہنگیس بدن گوازی کنان انت موسم پہ موسم

منی گورا باز در انت وتی گار کنگءِ
 اے بے راہیں زمینءِ سرا، اے تنکیں آزمانءِ چیرءِ
 شتر انت کہ من زی بے حال کتہ
 ءِ ہچبر بے حال ءِ کت نہ کنناں

اے زمینءِ دیمءِ کہ ادا ابرم منی انت

آسءِ دیمءِ، اولی آسءِ
 شریں آشنائیں سہبءِ

شناسائیں استارانی

زمینءِ سرا، آزمانءِ چیرء، چہ منی دل ءِ ڈن

دومی پلء، اولی سبزیں تاکء

کہ دریا آچاراں گپتنگ

ءِ روج سرجمی ءِ گوں ما آہگ ءِ انت

من دیم ءِ آل اے جنینی زمینء

انچو کہ یک دارء شہے آس ءِ تہا

اے شیر کنیں رہندے مردمانی

اے شیر کنیں رہندے مردمانی
 آشراب جوڑ کن آنت چہ انگورء
 آس جوڑ کن آنت چہ آسنء
 مردم جوڑ کن آنت چہ بوسگال

اے راستیں رہندے مردمانی
 کہ انگلت بر جاہ داشتنگ اش
 مصیبتء جنگ
 مرگء بیمء ابید

اے گر میں رہندے مردمانی
 کہ آپاں لیٹاں بدل کن آنت
 و اباں چہ راستیء
 دژ مناں چہ دوستاں

یک کوہن ءنو کیس راہ بندے
 کہ ایشانی چند ءوڑا بوت کنت
 گونڈوانی دلانی تھا
 بُرزی ءسوبانی نیمگ ء

تئی چمانی پیچ

تئی چمانی پیچ منی دل ء امباز آنت
 یک مُند زیکے زیبائی ء ء ناچ ء
 وهدء رپتار راستیں شپانی شیکوئے
 ء اگاں من گیش مہ زاناں اشاں تہ تہاز ندگ بوئگی انت
 اے، کہ تئی چم دائم ء، سچر منی نہ بنت

روچانی تاک، نمبانی نمبی
 سمین ء نل، بچندیں و شبوہ
 بانزلاں پوشیتنگ روژنائی ء دنیا
 آچار گوں آزمان ء دریا ء زندگ بنت
 تواری شکاری ء رنگانی ہستی ء

و شبو گوں بام ء مُرگاں بندوک آنت
 واب جاہ دائم ء استالانی بز مش ء تہا
 انچو کہ روچ گوں وتی سادگی ء
 سر جمیں دنیا تئی پیاپیں چمانی سرا

ءمنى سچھیں خون مچگ ءانت اِشانی روژنائى ء

آزاتی

وتی وانگجاءء کاپیانی سرا
 وتی ڈسکء وڈرچکانی سرا
 ریکء سرا، برپانی سرا
 من نویساں تئی نامء

وانگء ہر تاکء تہا
 دڑاہیں اسپیتتیس شیٹانی چکء
 سنگء حونی این کاگدانی تہا
 من نویساں تئی نامء

نگرہیں عکسانی تہا
 سپاہیانی زہمانی زہء
 بادشاہانی تاجء سرا
 من نویساں تئی نامء

جنگلء، ریگزاراں
 کدوہانی تہا، بوٹگانی توکء

کسانی بزمشانی نیامء
من نویساں تئی نامء

شپانی بیسناکیء
روچانی اسپیتتیں نانانی سرا
دزگٹیں موسمانی سرا
من نویساں تئی نامء

وتی سرجمیں نیلیں رومالانی سرا
کورء سرء روجء بزانزانی تہا
شہجوبانی زندگیں ماہء تہا
من نویساں تئی نامء

ڈگارانہ تہا، روزردء
مُرگانی بانزلاں
ساہگانی گواتء بالادء
من نویساں تئی نامء

بامسارء ہرماہء تہا
میلائی سرا، دریاء سربرء

گنو کیس کوہانی سرا
من نویساں تئی نامء

جمبرانی بوپء سرا
شرنگانی ہیدانی تھا
بے لڑتیں تھاریں ہووے سرء
من نویساں تئی نامء

روژنائیں ٹولیانی تھا
رنگانی گھنٹیء سرا
بدنی راستیء سرا
من نویساں تئی نامء

آگہیں سیشکانی سرا
پچیں راہانی سرا
پڑاہیں جاہانی سرا
من لکھاں تئی نامء

ہماچراگانی تھا کہ رُژن دینت
ہماچراگانی تھا کہ بڈانت

منی لوگ ء کہ دزبہ کپیت
من نویساں تی نام ء

نیو گانی چُنڈانی سرا
وتی آدینک ء ء کمرہ ء
وتی واب جاہ ء حالگیس پوست ء سرا
من نویساں تی نام ء

وتی لالچی ایس کچک ء نرمی ء
آئی ء اشکنو کیس گوشانی تہا
آئی ء عجیبس پنچگانی سرا
من نویساں تی نام ء

وتی دروازگ ء دپ ء
ہر آشنائیں چیزانی سرا
آس ء پاکیں کور ء سرا
من نویساں تی نام ء

سر جمیں گوشانی سرا
وتی دوستانی پیشانیانی سرا

ہر ہما دستانی سرا کہ دژان آنت
من نویساں تئی نام ء

حیرانی ء گلاسانی سر بر ء
ہمانٹ کہ چراگ بو تگ آنت
چہ حاموشی ء سک بُرز
من نویساں تئی نام ء

وتی ویرانیں سنگرانی تہا
وتی پکتگیں روژنایانی تہا
وتی بیزارى ء دیوالانی سرا
من نویساں تئی نام ء

وتی بے حاجتیں ہستی ء سرا
بز، سنگیں تہنائی ء
مرگ ء گردشانی تہا
من نویساں تئی نام ء

جان سلامتی کہ پداکیت
بیمناکی کہ گو سنگ

فراموشیں اوستانی تھا
من نویساں تئی نامء

چہ لبزانی زورء
من پد ازندگ باں
من پیدا بوتگاں کہ ترابہ زاناں
ء ترانامے دات بہ کنناں
آزاتی۔۔۔۔

الیگزینڈر پشکن

(1799-1837)

لچہ کار، کسمانک نو یس، نبشتہ کار، روس ء آشوب ء باسکاں درا تلگیں
 پشکن 26 مئی 1799 ء ماسکو ء ودی بوتگ۔ کوہنیں کہولے ء سیادی ء افریقہ
 ء حبشی حون پشپد ء رستگ پرچاکہ آئی ء بلک پیٹرا عظم ء حبشی نوکر ہنی بال ء
 چک ات۔ بندات ء آئی ء فرانسیسی کسمانک ونگ ء وتی گوہار ء اش کنائینگ۔
 ہے آئی ء لبزانکی زندگی ء بندات بوتگ۔ والٹیر آئی ء دوستریں لبزانٹ
 بوتگ۔ 1820 ء آئی ء لچہ ’ر سلاں ء لڈیمہ ء چھاپ بوتگ ء پد لبزانک ء آئی
 ء باز نام کشینگ۔ سرکاری نوکری ء جوانیں اگدہ ء سبب ء بازیں جاہاں شتنگ
 بلے نبشتہ کنگ ء یل نہ داتگ۔ آئی ء سر ء بائرن ء شیکسپیر ء مزنیں اثرے
 بوتگ۔ نگد کار سمورس بیرنگ ء گوشگ انت کہ " آئی ء لچہانی تہا پیغمبر، آئی
 ء جوانیں لچہاں شمار بیت۔ اے لچہ ء تہا ہما مزنی گندگ بیت کہ ملٹن ء دانٹے
 ء گوراہست انت۔ "

1837 ء ویلے ء آماج بوتگ ء پد مرگ ء دیمپان بوتگ۔ ہیکری
 ڈینٹس شاہی فوج ء یک اگدہ دارے پشکن ء زال ء سر ء بیت، آئی ء نمدی ء

دست کپتنگ ء پشکن ہے سرپد بوتگ کہ ہیکرن ہے نمدی ء دیم دیوک انت۔
 27 فروری 1837ء آہاں وت ماں وت جنگ کتگ ء جنگ ء پشکن ٹپی بوتگ
 ء ہے حالت ء 29 فروری 1837ء مرگ ء آماج بوتگ۔ مرگ ء وہد ء وتی
 دژ من پہل کتگ ء گوشنگ کس آئی ء بیراں مہ گیپت۔

مہرء یکجائی

ملنگیں وشیء ہچ نہاد نیست

منی گورا!

نفسء گنوکیں طلب، غضب، شیدائی

آئیء نہاد نہ انت!

باسکائی تہا منی یک مارےء وڑا

زیبائیں بدن

گراں گراں تاب وراں انت یک جیڑھےء تہا

آئیء نہاد نہ انت

منی گورا!

تڑندیء دستانی سہارگء

زیئمء ترسء، لٹھانی دست جنگء

انچیں زر ہشتےء آنزیکء تہنا کاریت

گوازیء گڈی پیچ داریء ساعت!

ہے لچء منا تو انگت وتی کنے

دردء چکاروشیء منا

جلوہء پیش دارے!

یک خون و چکاریں و شئی بے بیت امبازاں تئی!
 بازیں ساعت منی گوستگ گوں تو
 گڈی و تئی دل و تہا
 آگہ بوتگ راز و صوت
 مُرتگ ناز و اشکر
 و تو مینتگ، مینتگ، مینتگ!
 گوں یک نرمی و چکاریں منگ، و ہو!
 اشی و تہا ملنگی و ہج و شئی و شک نہ بوتگ!
 دل و تہا لچ و حاموشی ات،
 ترا پرواہ نہ بوتگ آئی و ہج،
 ہست ات تئی کیف سٹلگیں یک جستے!
 پہ تو الم انت کہ بدے اشی و پسو و!
 ترا پرواہ نہ بوتگ اشی و ہج،
 دل و تہا لچ و حاموشی ات!
 بلئے یک رندے بوتگ انگریں اشکر تئی دل و تہا!
 یک تزندہ و گوں بوتگ بند و گلا میش
 چہ منی انگر و!

نزہ کی

نگاہِ دژمن، زیبائیں بدنِ گدِ درتگِ انت
 ءنوں لگاشتگیں، زیبائیں یکِ مچی ءے زمینِ نر میں دلِ سر اپدر!
 کسے ءاش کتگِ نرم نر میں توارِ حاموشی ء؟
 توارِ شیر کنیں گپانی، ہلوتانی؟
 توارِ لبانی، و شبوہانی؟
 اشکندیں یکِ شیر ارگے
 ہست ات مار شتے ءیکِ حاموشیں بزمشے؟
 و شبوئیں سترے ء بیگو اہیں چول
 نیست انت ناچ ء وشیانی تھا!
 گوش دار! تو گوش دار! اے دو دل یکجا بوتگ
 کہ گروک ء تو پانِ جہلیں بے حالی آں چست بوتگِ انت؟

بے بیسہی

وتی باسکانی ٹولی شو خیس ڈول ء وہدے مان کتگ
 (مہر ء شیر کنیں گوار گال ء چہ دپ ء کشیتنگیں گپ)
 حاموشی ء صوت ء تہا تو اے نازر کیس ساعت ء تہا
 گستاچہ منی امبازاں پڑوشتگ آنت رہند ٹولی ء
 گوارگ نر میں گلانی پل آنت سیاہیں میدانی
 چہ من دُور گستاچون گوشت اش کن مجنون پرچا
 مرد، وپا؟ اے بوت نہ کنت اے نہ بوتگیں گپ آنت
 اے ذراہ دام آنت تو بے حال ءے چو بوت نہ کنت

مہر

ترا یک گمنا کیں مارشتے، مہر بوتگ
 ترا چم، ہوناک چون دوست بوتگ؟
 اگاں تئی سر امہر، دیوانگی
 جمبر کہ ساہیل انت جمبر
 اگاں زہریں غم خون، ہر تڑپے، تئی ہواری، پد دور بوتگ
 اگاں تئی خیال، جتائی، شپ بے چراگیں سک ساعتمانی ہلاس انت

دل، واہگانی اے امبار کہ چست کرتگ
 اے مہرانی تڑمپاں چکاریں نگاہاں
 ہمے رنگ، گزیتگ کہ بے سار بوت انت
 ہمے پیم رنجانی واب جاہ، بے کیفیں کز چکانی نیام
 اے ناکا میں واہش گوں جنجالاں دنزین بوتگ گوزان
 اگاں سیمسراں انچیں نزیکی بوتگ
 تہ دردانی واباں گوں تاہیر پرچا؟
 ترا چم، ہوناک چون دوست بوتگ؟
 نیمون انت بے کاریں گیمرتگیں دل
 گوش دار، تو گوش دار، من گوں تو گوشاناں

نہ گندالی تئی زردء من مہرء خمارء
 ترا یک گمیگیں مارشتے مہر بوتگ
 اگاں جاوراں انچیں بے سُد بے سر گوزے
 تہ آسر ہے بیت

تو بے مہریں ہستیء پادان چکے
 ہے پیم حونانی نمبء شلینے

ہے پیم لرزو کیں، زردین، گیمر تگیں لُنٹاں چہ تو
 دیہانی پریات، زاریء کشے
 مناجندء دنزین روژنائی دے
 سراچہ اے بے مہریں، ظلمیں حیالاں ہتم کن

کہ چنت سال گوازینت مہرانی کھسار
 بلئے پل آرامء زردء نہ رُست آنت
 مناجندء گستاخیں تاہیرء سر کن منء را
 بلئے آہ، گیر آنت تہاریں
 مہرانی بے رنگیں نقش آنت
 کہ دائم بیتگیں تئی امبازگاں بنت
 ء آجو ہی وابء بیال بنت

والٹ وٹمن

(1819-1892)

والٹ وٹمن امریکہ، لوئگ آئی لینڈ ویسٹ ہلز، 31 مئی 1819ء
 ودی بوتگ۔ آئی پیت، پیرکانی کار، کسب کشت، کشتاری بوتگ کہ ہبہ ہی
 قرن، بندات، چہ یورپ، اتلگ، کونٹی کٹ، دگ، جاہمند بوتگ انت۔
 آئی مات، نام لویر افان ویلسرات، آڈینش، ڈچ پد رتج، سیادی کنت۔ گوش
 انت کہ آئی مات باز لائق، بلئے ناواندگے بوتگ، آئی رودینگ،
 پودگ، کار گوں جوانی، کتگ، ہائی، سبب، وٹمن بودشت، مارشتی مردے
 جوڑ بوتگ۔ یازده سال، عمر، ایک کسانیں کارے بندات کنت، پدا
 روتا کے، بندوک بیت بلئے ہبہ ہی سال، تہا و ہدے آئی، کار نہ رسیت تہ پدا
 وتی پت، ماتانی گورا کوچگ، روت۔ 22 سال، عمر، آ نیویارک، روت
 احوال کاری (صحافی)، کار بندات کنت، داں ہپت سال، جتا تائیں روتا کاں کار
 کنت، سیاست، ہم بہر زوریت۔ پدا دگہ شہرے، نوکیں روتا کے، کشتگ
 روت بلئے اے کار، نہ کنت، اناگہ و اتر کنت۔ گوشگ بیت کہ آئی، گوں
 جنینے، مہر بوتگ، چہ آئی، چکے ہم بوتگے بلئے آئی، زندگی، بابت، نبشتہ کنوک
 چو سر پد نہ انت کہ آئی، چک، جنین پدا کجا شتنگ انت۔

1860ء امریکہ ء خانہ جنگی بندات بوتگ گڈاؤٹمن ء ہمے سہ سال ء
 جنگ ء شدتاں یک لکھ مردمانی چار ء گدار ء بہر زرتگ۔ 1873ء آئی ء چپیں
 پادباد ء گپتگ، ہمے باد ء زمانگ ء آ باز و ہد ء بز ہنگ ء وتی لوگ ء دپ ء ترتیگ۔ آ
 نبشتہ کنت کہ " ہما مردین یا جنین ء ابرم ء زیبائی ء تہا بز ہنگی ء ہچ ساعت نہ
 گوازینگ ات آسر پد بیت نہ کنت کہ پاکی، بیسہ، ازم ء جان سلامتی ء راستی چی
 انت " والٹ وٹمن ء شنیری دپتر "کاہانی تاک" 1855ء کہ شنگ بوتگ۔
 نوکیں زبان ء بیان، در شانداب، غیر روایتی بنگپ ء نوکیں خیالانی سبب ء
 لبز انکی دنیا ء وتی زمانگ ء مان آرگ نہ بیت بلئے وتی حلقہاں سکیں پُر ارزشتیں
 لچے کارے زانگ بیت۔ آئی ء 1892ء چرے دنیا ء سفر کتگ۔

او مہروان

چہ دل چلی، بے ترس و بیم، تاہیر و سرا، منی کرا بہ نند
 من لچہ کارے آں
 آزات خیال و آزاتیں ابرم و پیم
 و زور آوریں قدرت و وڑا
 داں کہ روچ گوں وتی بزانزاں ترا بوسیت
 من اوں ترا چکاں!
 دانکہ آپ زمین و سرا تئی تئن و پرورش انت
 من تئی تئن و پرورش
 دانکہ تاک سُر ان بنت گوں گوات و تئی بدن و سمار انت
 من تئی بدن و سماراں!
 اے کینگ و پُرس و چہ رُزوائی و چکاریں کیفے
 مناکنت نہ بیت انت اے
 من و ترا، ترا منی امبازاں مہ گندیت کسے، مناچو سمانہ انت
 من مردینے آں و تو جنینے
 ہر دوئیں سازیگ انت قدرت و
 ہر دوئیناں حُدا و نام گپتگ

ہر دوہیں شہرے ۽ بہر انت
 ہو، اوگلاب ۽ پُل! کہ وهد ۽ پیش نازاک انت
 من تراچہ وهد ۽ نامیناں گوشاں
 بیا، من توگپ گپ ۽ کموکار ۽ گپ ہم کنیں
 کموگوں پلاں،
 کمورنگی ایں، کمو تنکیں ۽ بارگیں گداں
 برووتی بدن ۽ سینگارگ ۽ تیاری ۽ بہ کن
 ۽ انچوبہ بے
 من ابرم ۽ سرجم بہ کنناں
 برو، مرچی کمو، دل کش ۽ زیبائیں ٹھلاں وتی کن
 ۽ منی امبازاں بیا، وهدے من بیایاں!
 ہوداں اے ساعت ۽، گوں پرمعنائیں چماں من تراچم کنناں

دوسنگت

ہر دم ہوری یکجا ہی ۽
 ماہر دو بگل پہ بگل ۽
 نوک نوکیں راہاں چارگ، شگرب مگرب رَوگ ۽ آہگ
 بُرزا جہل ۽ دست ۽ شاپگ
 دز مُشتی ۽ تچ کنگ ۽ گوں، زور ۽ سر ۽ لرت زورگ
 تُرس ۽ بیم ۽ بے نہ دیگ، عیش کنان ۽ تر ۽ گردگ
 ورگ، وپسگ، کندگ
 صوت جنان ۽ امبازاں زورگ
 زہری، وٹھی
 رسم ۽ دودانی شمو شگ، ہرچی کنگ وتی دل ۽ کنگ
 گوراں کٹی ۽ تاچگ، دریا ۽ آدم ۽ گردگ
 میزگاں تُرس ۽ آرگ، کنجوسکانی دل ۽ دزہینگ
 ڈنگ بوئگ، واتر بوئگ، رہندانی چکت ۽ کندگ
 فوجیانی مان نیارگ
 ہریک میتگ، ہریک ریگزار گول ات ما
 ہر ساعت، ہر وہد مدام ۽ انچو گوشت ۽ گردگ
 لیب وتی ماسر جم کرتگ
 چیتنگیں، درآؤکیں، شلوکیں تزمپاں

لچینگس، در آؤ کیں، شلو کیں تڑمپاں
 منی مہروانیں، شیریں تڑمپ!
 منی سہریں ء نیلیں رگاں لچینگس تڑمپاں!
 آستو آستو در آؤ کیں تڑمپاں!
 ہمازئیاں چہ کہ آہانی راہ ء در اتلگ انت
 بہ لچ ات، لچینگس در آؤ کیں تڑمپاں
 چہ اے زئیاں، زئیم ء کہ چہ بندیں راہ ء
 بہ شل ات، در آیان بنیت، چہ ہمالٹاں، چہ پیشانی ء، چہ ہما دیم ء
 ء چہ سینگ ء!

شلان بنیت، ہو، او شہدیں ہونانی تڑمپاں!
 پُر کن، پُر کن ہر تاک ء، ہما صوتاں کہ من اش جناں
 ہما لبزاں کہ من اش گوشاں
 ہونیں تڑمپاں!

چہ اے دُرستاں وتی گرمی ء آگہہ بہ کن ء تڑپین!
 ہو، ہو اے دُرستاں تو پُر کن، نمبی ایں، لہجی ایں تڑمپاں!
 ہو، تڑمپ ہما شے ء تھا کہ من نبشتہ کتگ انت، یا من
 نبشتہ کنان اش

ہو، ہو، پُر کن وتی روژنائیانی تھا منی ہر چیز ء پدر کن
 او میار کنو کیں تڑمپاں!

اودر آمد!

اودر آمد!

ترانیست اینچو سماء

دبستگ ترا چونیں حاجتاں گوں انوں

بے شک ہمائے تو

مناء،

کہ بوتگ ہمائیء طلب

(اے گپ انچس انت کہ گوشےء واپے!)

وشیانی محرم بوتگاں گوں ترا

من گوازیبتگ جاگے

چندیں زندگی،

اے راہء کسانیں نزیکیء چہ تئی

ہر گپ گیر اتلگ منء

دل گرمء مہرء چکار

سپاء سینگار گاں گوں،

چو انچو مرچی راہء گندگء

ہو منی کسانئیء وہد

یکیں جاہء گوشتگ

من گوازیبتنگ زندگی
 وشیانی محرم بوتگاں تئی، گوں ترا
 ۛ یکجا ہی ۛ گو سنگ انت شپانی ساعت
 تئی بدن تئی نہ انت منی انت ہم
 منی بدن منی نہ انت تئی انت ہم
 چه ترا، منار سنگ چمانی، دیم ۛ وشئی!
 چه منا ترا سنگ!
 دستانی سینگ ۛ وشئی،
 من گوں ترا گپ نہ جناں
 تئی خیال کیت
 شپاں یار وچ ۛ برے
 ۛ تئی یا تاں کاریت
 نوں راہ چارگی انت منا
 بلئے ہست انت ہمار وچ ۛ بیسہ
 دل ۛ نزدیک ۛ
 و ہدے پد اما دچار کپیں
 اودر آ مد!

شیدائی ءوشی ءیک ساعتے

یک ساعتے ءتہا کہ شیدائی ءوشی منیگ انت!

مانگ حیالی، پُرشَت ءپروشین بے سمائی!

ہو، مہ دار منا، مہ دار، منا پر چا دارے؟

اے چونیں چیزے کہ منا آجو کنت ءتو پانانی تہا چیر بیت نگاہاں؟

گزندهء گروکانی تہا، گواتانی تہا، اے منی آہ ءچہہال چے گوش انت؟

ہوار بوو کیس بے سمائی ءاے وڑ بوئنگ، انچو کسے اے دنیا ءمہ بیت!

یک گنو کیس ءنر میں اذیت ءدرد ءکیف ءتہا!

(منی چُکاں! اوسالونک ءبانور! گوشدار، اے گپ کار دینت)

ہو، وتاراتئی دست ءدیگ (اشی ءچہ کار، تو ہر وڑ بہ بے)

ءتر اوتی دست ءکنگ، ہر چیز ءیاتاں گوں بے حال کنگ!

اوزیبا ءوش رو، جنت ءپدا سر بے!

ہو، وهدے سینگ گون سینگ ءہور بہ بیت،

یک تزن دیں ارادگے دل ءتہا،

رگاں گوں رک میٹینگ

او قصہء کندگ
 او دور نکلیں ڈکٹ و وڑیں
 او پیچ، او جیرہ، او سکی!
 ء جھلیں، تہاریں کورء و وڑیں حاموشی ہم
 ترا، ہو ترا نگاہاں گوں ٹپی کنگ
 ء تئی ترپنا کیں، روژنائیں بزانزاں گوں نگاہاں چکار کنگ!
 ء آہ شاہگانیں گوات ء تہا بول بوتگ!
 ء تازگیں گواتاں گوں ساہانی صوت گوشگ!
 ء اولی کو ہنیں دودانی دوست دارگ!
 ء ابرم ء درستاں شر تریں شری ء وتی کنگ!
 ء چہ تئی حیالاں ہما تاہیر کہ دور بوتگ، آئی ء دزرگرگ!
 ء ہما دیم ء دارگ چہ گپاں بوتگ، آہانی گرانی ء پدانہ سنگ!
 آہ وتی جند ء تہا شکر کنگ، گوں و تا آرام ء نندگ!
 اے چہ چیزے؟ اے چہ چیزے؟ کہ منی پھم ء درانت؟
 گوشے کہ یک جہانے ء گزیتگ ء وشی ء جھلیں ٹولی ء بہ بیت!
 گوں آزاتی ء ترگ گردگ!
 گوں آزاتی ء کندگ، صوت جنگ!
 گوں آزاتی ء مہر کنگ!!
 گوں آزاتی ء بے پروائی ء، گرانیں کاراں دست گرگ!

وتی خماریں ارواہء امبازاں زورگ مہرء بزرگ ء سرار وگ!
 یک ساعتےء سرجمی ء آزاتی ء، آسندگ ء مڈی جوڑکنگ!
 ء بیگوآہ بوئنگ کہ نبشتہ انت تہ بیگوآہ بوئنگ!
 بلئے ارمان! ہما ساعت کہ آئی ء تہاشیدائی ءوشی منی بہ بنت!

ڈیوٹ ہربرٹ لارنس

(1885-1930)

”تو گوشے کہ من رداں“

”تو کئے کہ منا گوشے من رداں، ہر کس بہ بیت کئے انت

منا بہ گوشت من رداں؟

من ر دنیاں!“

اے گپ پد رکن انت کہ لارنس نوکیں تب، وت بیسہ ءوت پرستیں
 نبشتہ کارے بوتگ۔ نگد کار، لچہ کار، گدار نویس ڈی ایچ لارنس انگلینڈ ءو ٹونگھم
 شاعر ء ہماہند ء کہ اودا اشکرانی کار بوتگ 1885 ودی بوتگ۔ آئی ء پت کمپنی ء
 پوریاگرے بوتگ بلئے آئی ء مات چاگردی حساب ء چہ آئی ء پت ء مستریں
 کہولے ء مردم بوتگ۔ لارنس وتی برات ء گوہارانی تہا درستاں کستر بوتگ۔
 آچہ درکسانی ء ماروکیں چکے ات۔ آئی ء چم وتی مات ء وڑا نیل ات انت۔
 لارنس ء پت شرابی ءے بوتگ ء گوں آئی ء مات ء شر نہ بوتگ۔ آئی ء مات ء ہم
 آئی ء بے کاریں تب ء سوب ء گیشتر وہد گوں وتی چک لارنس ء گوازیٹنگ بلئے
 لارنس ء دل ء پہ وتی پت ء حسد ء کینگاں جاگہ کتگ ء ہمیشکہ سکیں حسدی ءے
 بوتگ۔

آئی گدار لچہانی سر حال گیشتر جنس ۽ گوں ہمگر نچ بوتگ انت کہ
 آئی کسانى ۽ نا آسودگی ۽ آئی ۽ خیالانی بہر جوڑ بوتگ ات انت، ہمے سبب ۽
 آئی گدارانی سراپابندی ہم جنگ بوتگ۔ لارنس ۽ لچہانی ۱۲ کتاب چھاپ
 بوتگ کہ آہانی تہا اولی کتاب 'مہر ۽ لچہ' 1913 ۽ شنگ بوتگ۔ چریشی ۽ پد ہمک
 سال آئی ۽ یک کتابے چھاپ بوتگ۔ آئی ۽ ڈرستیں لچہ 1928 ۽ یکجا ہی
 ۽ چھاپ بوتگ انت۔ 3 مارچ 1930 ۽ سال ۽ ڈی ایچ لارنس ۽ دنیا سفر کتگ۔ آ
 بیستہمی قرن ۽ مزنا میں گدار نویس ۽ نگد کار ۽ لچہ کارے منگ بیت۔

بے چارگ ء بے وس

منی دیم ء منی کر ء گورا، بے آسریں جہان انت
 چک بہ جنال بہ چاراں گڈا ترساں من
 گوات ء مارشت انت ہر نیمگ ء تالان
 تر سینیت، حیران کنت منا
 کہ انچو دریا ء سر بر ء یدارے بہ بیت
 مردے ء بہ بارت
 ء آئی ء دریا ء بیمناکیں گورم مونجاں کنوکیں تہنائی ء
 کہ اودا بچ کمک گندگ مہ بیت

جہان ء بستار ء ایوکاں من
 ہے فلکر ء تہابس اڑیتگاں من
 کہ نوں کجام نیون ء کناں من
 منی دست لرزگ ء انت انچو تا کر تیج ء تاکانی بہتام گوات ء سرا

داشتگ و تاراتہ ہے مارشت بوتگ
 بارتیں یک لوڑیں گواتے منا

بال دیان انت کجاروگ ء انت
 نہ انت منی سماء چے واستہ؟
 نہ انت مناسماء۔۔۔ ہیج ہم نیست
 ہست مزنی، بالاد منی کرء گورا
 من ہمنچو بے تام ء نیام ء انت
 اگاں میل دوگام پورا بہ کناں
 تہ دورند ء بیگو اہ باں من

من چون پدا اے دل ء سر پد کناں؟
 کہ بوت کنت گوں منا، من کناں!
 من تہنایک چٹانکے، یک بوچے آں
 اے تو پان ء کہ ہر نیمگ ء بال ء گون انت

وابء جیڑہ

اے چونیں ماہے روجء کشء، انچو مزن، تچو کیس ہونء وڑا؟
 منی کرء کس نیست؟
 نیست پیڑ گاہء گؤرا کس؟
 بلئے پدا اے پدیانکء سراز مشے ہست چونیں؟
 کہ ہست یک مگر گے چہ روجء ڈن انچو پلپٹان انت روان انت

انوں یک ساعتےء پیش
 منا آئیء گرمء نازر کیس لنٹانی یک کالمیس مارشتے بوتگ
 اے آزمانء دلء ماہ گرمء ہونء پیمء تڑپیت انچو کہ پورا
 آہاں گرمء نازر کیس لنٹانی
 منایک اشارے کنت گوشے!
 ءنوں، بہ زور آئیء ماہءرا جمبرال مان پوشتگ
 ءملورءر بختگیس تہاری
 گؤاتء تہا ہوار انت!

انچو (گؤستء رستگ ات مناکه!) بوسگ

انوں نندانت نیامء!

رد من پهمیتگ، رد من پهمیتگ!

مہرء صوت

مناہج مہ گوش، اگاں من بہ گوشاں شمشاں من توارء تی،
اے صوت ء سحارء،

اگاں من بہ گوشاں، شمشاں من چماں کہ آہاں پد رانت مارشت دیدء!
بلئے پل ہماو ہدء رُ دانت باگانی تھا، ہما سعت ء ہے من پہماں
مہتاپ ء جادو ء جنانی تھا،

تی نرم ء روژنائیں دیم، منی دل ء جزبگ ء مہروانیں سینگ ء ایرانت
ء ہماو ہدء گار بوئنگ نازر کیں سحرء تھا،
گلستان ء تھا ہست باں، انچو گوشے کسے ء یک بے اڈکتگ،

بلئے آگلستان ء درد یگیں یل دیاں من

ہمودا، وتی تہاریں تہنائی ء جاگہ ء

ایوک ء درد یگیں واب جاہ ء سر احاموشی ء

انچو ننداں بے تاہیر

ء ہماو ہدء مہتاپ ء نرم ء نازر کیں برانزانی ء تڑپناکیاں رونج ء دروازگ ء

منی دل ء ملور کنت ء کیت ء روت بے بزگیں، ظالمی ء ہردم!

من زسیمیں باسکاں چست کناں ہماو ہدء

من مہر وانیں ء پُر در دیں سینگ ء وتی بُر ز کناں ہماو ہدء
 من آہاں کشاں ء ارس گواراں ہماو ہدء
 ء ہمے وڑا بے قرار ء گیمرگ ء
 ہماو اب جاہ ء حالی ایں کڑ چکانی تہا، انچو محک ء باں ہماو ہدء
 انچو، سر جمیں شپ ء من و اب جاہ ء سر الیٹ وراں باں ہر دم،
 ء ہماو اب جاہ ء نازر کیں رشت ء تچاں ہر دم،
 کہ باج نہ بُر تگیں نیم پچیں یک دپے،
 مارشت چکاریں، رستگ منا!
 ہست بگل ء منی، آسینگ کہ ورنائی ء پلاں گوں سمبہیتگ!

دلی دوست

آئی ء گوشت۔ ”زاناں ترا منی مہر ء نیست پرواہ“
 ء آئی ء دست ء من یک آدینکے دات ء گوشت
 ”مہربانی بیت اے گیاں ہمائی ء جست کن!
 مہربانی بیت اگاں نہ تو مز نہیں واجہ ء جست کن!
 سیادی دل ء جز بگانی بزاں نزوری ء چہ بہ بیت ہمائی ء
 آ گیاں تو مز نہیں واجہ ء جست گر“!
 اے گوشت ء آدینک من دات آئی ء

آئی ء آدینک منی سر اجتگ ات، بلئے
 آدینک ء تھا آئی ء چم و تارا کپت انت
 تہ یک دمانے آحیران ء اُبکہ بوت سر جم ء
 ء ہمنچکا من چہ اوداوا ترا تکاں!

اشکندی

دنزء تہا استالانی بز مشء کسا نکلیں کور تڑپگء ء صوت جنگء گوں،
 ء آزمانء زردیں، حیرانیں دیدگ
 ہمیش انت ہمیش، کیفء تاہیرء حکمء بڑزی!

ہمک چیز خاموش، وابانی تہاواب،
 ہریک درد، شوہاز، اذیتء تڑپگ۔۔۔
 دنزء تہا استالانی بز مشانی کتگین انت!

تہنانوں دنز انت استالانی، کورء نازر کیں ہلوت انت،
 ہمے نرمیں شسے ہمے وڑا جلوہ دیان بنت دائمء!
 ء آخر مہر کہ بوتگ دلء تہا اندیم، بوتگ ات سہرا!
 منء آدلء جزبگء پورا یکتے حیالانی تہا گونء چکراں،
 استالانی دنزیں بز انزانی پیمء پدر بوتگ مہرء ہستی!
 پجہ نیاؤرتگ پیسرا مہر من
 کہ دردء اذیتء تڑپگ ہوار بوتگ انت
 منی پیمء مارشتء راہء سرا!

گوانکے توء پسوواں آئیء من،
 واہگے توء آئیء سرجمی آل من
 تو یک شپے توء من روچاں آئیء!
 دگہ یک چیزےء حاجت نہ انت

سرجم انت ہر چیز!

ہنج چیزء حاجت نہ انت

ہست انت ہر چیز

اے سرجمی انت، توء، مناں (گڈادگہ چے بہ بیت؟)

دگہ ہنج چیزےء حاجت نہ انت

بلئے پداہم من حیراناں کہ ہر چیزء ہست بوتگ ء پدیک اذیتے ہست مارا

واہگ ہرچی ہست ات سرجم بوتگ انت بلئے یک حاجتے ہست مارا

حاموشی

اپسوز بہ ورات، اپسوز ورات دُرست، اپسوز ورات!
 ارس بہ گوارات، گریواں کن ات، اپسوز بہ ورات!
 روج مرگ ء و اب ء تہانت ء ہر چیز انچش انت آ زمان ء
 انچو کہ دیت میت ء سوچگ ء چست بنت

ماہ ء تہا ہم نون جان نیست، ماہ ء تہا ہم نون جان نیست
 ماہ ء کہ گلزمین گوں زرد زردیں بزانزانی ماہوراں اڑینگ
 ماہ ء تہا ہم نون جان نیست، ماہ ء تہا ہم نون جان نیست،
 مرگ ء و اب ء تہا، مرگ ء و اب ء تہا پت استال و پتگ!
 شب ء تہا ریں تابوتانی تہانوں دُرست و پس انت!
 حساب ء ڈن آ گہیں شپاں بیچارگ و پس انت
 اپسوز ورات، نون اپسوز ورات، اپسوز ورات!

گلزمین، جنین چکلیں، گلزمین ء تہا ہم جان نیست
 مارا بڈ ء انت جنازہ گلزمین ء
 آ بچار دیت چست بنت چہ میتاں ہم،

اپسوز ورات نون، دراجییں، ہلوکیں اپسوز ورات!
 ارس بہ گوارات، گرم ء وادیں ارس بہ گوارات،
 ارس بہ گوارات، گریواں کن ات، اپسوز ورات
 اپسوز ورات نون، اپسوز ورات، دُرسٹ اپسوز ورات!
 بلئے گوں اپسوز و رگ ء ہم دل ء تہاوتی رنج مہ بنیت
 دل ء تہاوتی رنج مہ بنیت، اپسوز مہ ورات، اپسوز مہ ورات
 دڑوہاپ آنت دُرسٹ، دنیا دڑوہاپے، زندگی دڑوہاپے، مردم ہم!
 زندگی و ہدے دڑوہاپے دلبر، مرگ ہم دڑوہاپے بوت کنت!

پابلو نرودا

(1904-1973)

پابلو نرودا 1904ء چلیء شہر پیرال وادی بوتگ۔ پت ریلوےء کارء ات۔ آئیء مات آئیء وادی بوتگء چیزے روجء پدمرت کہ ٹیچرے ات۔ نرودا پتء لڈء بارکتء تیموکوء اتک جاہمنند بوتء دومی سورکت۔ پابلوء کسانئی تیموکوء گوستگ۔ آئیء شانزده سالء عمرء لبز انکی تاکانی تھاوتی لچہانی دیم دیگ بندات کتگ ات۔ آچیکو سلواکیہء لچہ کار جان نرودا (۱۸۳۴-۱۸۹۱)ء اثر مند بوتگ۔ وتی نامء دیم نرودا چہ ہمانیء زرتگء پدا داں زندء مٹے نہ کتگ۔ آئیء بنداتی زمانگء لچہ آئیء کتاب 'crepusculario' ء تھا مان انت۔

نرودا چیزے سالء چلیء یک یونیورسٹیء فرانسیسی زبان و ننگ۔ چلیء سرکار ء 1927ء 1935ء نیامء پابلو نرودا جتائیں ملکائی سفارت کاریء اگدہ دا تگ۔ چریشیء برما، سری لنکا، جاوا، سنگاپور، بیونس آئرس، بارسلونا، میڈرڈء شتگ۔ اے نیامء آئیء ہرچی نبشتہ کتگ آئیء کتاب residencia en latierra ء تھا انت۔ چہ ہے لچہاں پابلوء میاں استمانی لچہ کارے ء بستار رستگ۔ ہسپانوی خانہ جنگیء آئیء نزیکیں سنگتء لچہ کار لورکاء مرگء آئیء رادر دیگ کت۔ پرے ہاترا آئیء اسپینء فرانسء نیامء چست بوتگیں زربشتء بہر

زُرت۔ ہمے سالء آچہ سفیریء اگدہء کشگء لوٹامینگ بیت۔ آئیء وانگی
 espana enel coraz تہا ہمے دورء جنگی چستء ایرانی سرحال ہوار
 آنت۔ آئیء مہرائی لچہانی وانگی song of despair ورنایانی تہاسک دوست
 دارگء نام دار بوتگ۔

اسپینء سرکارء ظالمیں راہبندانی سببء بے حساب مردمانی مرنگء
 پدپابوء سیاسی چستء ایراں ہوار بوتگء توار چست کتگ۔ مردمانی ہاترا
 درانڈیہہ کنگ بوتگ۔ آئیء دلء اے جزبگ رنگ، نسل، نیکراہ، دنگی نپء
 سینتاں بالا تہنا پہ بنیادم دوستیء ہاترا ودی بوت انت۔ پابلونردوا وتی لچہ
 کاریء انسانء باطنء جہلائکیء آواز گوشت۔

1971ء اے مزن نامیں لچہ کارء لبزانکء نوبل داد دیگ بوت۔
 پابلوچلء نریکء کتاب شنگ بوتگ کہ آہانی تہا لچہ، کسمانکء رجانک ہوار
 آنت۔ 1973ء نروداء چلیء دنیا سفر کتگ۔

جنین ۽ بدن

او جنین ۽ زبائیں بدن
 اسپیتیں رنگ ۽ شیر ۽ چکاریں سینگاں!
 تودل پہ بالا و پسگ ۽، دنیا ۽ رنگ ۽ جن ۽
 منی پوریا گریں بدن ترا کونڈیت
 ۽ زمین ۽ جھلائی ۽ تہا یک کورے بوجیت

من یک سُرنگ ۽ وڑا ویران بوتگاں
 مُرگاں منی تہا چہ بال کتگ
 ۽ شپ ۽ منی سراہونواریں اُرش کتگ

وتی زندگی ۽ ہا ترا من ترا
 کمان ۽ تیر، گلیر ۽ سنگ ۽ جاہ ۽
 سلاہ ۽ حساب ۽ زرتگ
 بلئے مرگ پُشت کنت
 من گوں تودزاہی باں
 اوبد ۽ تنگیں چات

بزیں اسپیتیں شیرؔ پوستؔ و شبو!
 اوسینگؔ زیبائیں پیالہ آں!
 او بے سمائیؔ دید گاں!
 اوشاہؔ اسپیتیں گلاباں!
 اوتئی مر مر انکلیں ملوریں توار!
 او منی جنینؔ بدن!
 من تئی زیبائیؔ عاشق باں
 گوں وتی تن، وتی بے دزر سیں واہشؔ بدل بوتگیں راہاں
 کورانی تہاریں تیابانی دپؔ
 اودادائی تن تجیت
 گوں یک مدامی ایں رنجےؔ تہا
 ژندی آئیؔ پدگریؔ کنت

روژنائی ترا امبازاں زوریت

روژنائی وتی گرمائش ء تئی کش ء چیر گجیت
 بیگہ ء پشت کنگ ء گوں کوہنیں حیلہ آنی دومی نیمگ ء اوشنتوک
 گم ء پُریں روژنائی تئی کش ء تچک بیت

منی دوست!
 من آس ء اشکراں چکار
 ویرانگانی راستیں مہروان
 وہدء اے جہلا نکلیں تہنائی ء بیوانک اوشتاہنگاں

روح ء سرانیوگاں پُریں شاہ
 تئی گدانی سراکپیت

مزنیں شپ ء روتگ
 اناگہ تئی ارواہ ء تچ پلّیت
 چہ ترا چیریں ہر چیز ہوار بیت
 داں کہ گیسر تگیں زردیں مردم
 چہ تئی ہستی ء زندگی بہ زور انت

اوسياہ ۽ سہر رنگی ۽ ترو کیس گولائی ۽

مزن شانیں ۽ چکمی ایں غلام!

پادا!

پاداء ۽ تیچ پلو کیس ساچشت جوڑ بے

ترندیں ساچشت، کہ آئی ۽ نیوگ شنگ شانگ بنت

۽ آملوری ۽ چکار بیت

تو مناش کت کن ءے

تو مناش کت کن ءے
ہے ہاترا منی لچھانی رد برے برے
تیاب ءے دپ ءے کنگانی گامانی جتائیں کتک جوڑ بنت

تئی انگوریں نر میں دستانی واستہ
من یک خماریں گھنٹی ءے پیلانی ہارے جوڑ کنگ ءے آں

من سک دور ءے چہ وتی لچھاں چاراں
اے مناچہ گیش تنیگ انت
اشانی رد منی رنجانی دائی شہانی سرا گلانش بنت

ہے وڑا اے ترندیں دیولانی سرا لچ انت
اے نہ سلگو کیں کیب ءے گنہگار تو ءے
اے لچہ چہ منی تہاریں گاراں چست بنیگ ءے انت
توہر چیز ءے پُر کن ءے
توہر جاہ ءے اثر مند کن ءے

چہ ترا پیش اے تہنائیء چکار بوتگ آنت
چہ تئی و شبوئ گیش منی ملوریء آشنا بوتگ آنت

نوں من لوٹاں

اے گوں ترا ہما ڈرستاں بہ گوشاں کہ من گوشگ لوٹاں
ء تو ہما ہاں گوش بہ دار کہ من گوشت کت نہ کتگ آنت

ترندیں دردء ساعتانی گوات انگلتہ اشانی تہا گردش کن آنت
وابانی تو پان ہما وڑا اشانی تہا در کاینت
منی گمیگیں توارء تہا تو دگہ باز نوکیں توار اش کن ء

او کو ہنیں و ہدانی موتکاں، کو ہنیں چڈگ ء ہوناں!

من ء مہر بد ء ات

منی ہمراہاں!

منا کمک بد ء ات

منی دوستاں!

منی ہمراہ بیئت

منی ہمراہ بنیت
 رنج اے گرا نیں ساعت ء
 منی ہمراہ بنیت

بلئے منی لبز تئی مہر ء د لگوش آنت
 توہر رزہ ء تہاے
 توہر رزہ ء تہاے

من چہ اے لچہاں
 یک خماریں گھنٹی ء پلانی ہارے جوڑ کنگ ء آں
 پہ تئی انگوریں ء نر میں دستاں

من تئی ہمارنگ ءیات کنناں

من تئی ہمارنگ ءیات کنناں
 کہ گو سنگیں تاکر پیچ ءکتگ
 تو حاکی ایں سپاہی کلاہے ءوڑا یک داشتنگیں دلے بوتگ ءے
 تئی چمانی تہا بیگاہ ءروژنائی روژنا بوتگ انت
 ءہشکیں تاک تئی ارواہ ءپادانی سراکپ انت

منی باسکاں گر انت
 تاکاں تئی سبک ءبے تواریں تو ارا انچو درچت
 انچو درچکے ءشاہ رُدگ ءبیت
 منی تن گم ءآس ءتہاروک ات
 ءوڑو دیں نیلیں پل تئی ارواہ ءسراجک ات انت

من تئی مسافرین دیدگاں ماراں
 نوں تاکر پیچ ء
 چہ حاکی نیں سپاہی ءگلاہ ء
 چہ مُرگانی تو اراں

۽ گس ۽ وڙيس شاهيگانيس دل ۽ دُور شتنگ
 آهاني نيمگ ۽ مني ترنديس واهشاں لڏيٽنگ
 آهاني تهامني روکيس اشڪراں روڙنائيس بوسگ بڏيٽنگ انت

چه آبي گراباں درابوؤ کيس آزمان
 ۽ چه کوهاں درابوؤ کيس ڏگار ۽ وڙا
 تي يات ۽ روڙنائى، ديت ۽ اوشنتو کيس کورے ۽ جوڙ بوتنگ
 چه تي چماں پد تهنا بيگاه روڙنا بوتنگ
 ۽ تا کر تيچ ۽ تا کاں چه تي ارواه ۽ بال کنگ ات

بینگ ۽ اسپیتیں مکسک

بینگ ۽ تہا بڈ ٻٽنگیں خماریں اسپیتیں مکسک!
 تو منی ارواہ ۽ تہا گیر کن ۽
 تو دو تانی ناچی ایس لا ٹورانی تہا بال کن ۽

اے ساعت ۽ من انچونا بیتاں
 چو کہ توار ۽ ز بہریں توار
 انچو دُزاں جتگیں حالگیں مردے
 ہما مرد ۽ وڑا
 آئی ۽ گور ایک و ہدے سر جمیں دنیا بوتگ
 او امیت ۽ گڈی ساد!
 تی تہا منی گڈی واہش سر سر جنت
 منی ویرا نیں زمین ۽ تو گڈی گلاب ۽

آہ! تو چنچو حاموش ۽

وتی جہلا نکلیں چماں بند کن

اشانی تہاشپ بانزل جنت
 او تئی تری تگیس بدن
 انچو یک گڈ تگیس بے!

تئی جہلیس چمانی تہاشپ بُرز بیت
 تو پلانی نازر کی ءے
 تو گلاب ءے کٹ ءے
 تئی سینگ اسپیتیں چک وڑا انت
 ساہگ ءے بالو تئی لاپ ءے سر الیب ءے کیت

آہ! تو چنچو حاموش ءے

ادابے گوازیں تہنائی انت
 کہ تو منی کر ءے نئے
 ہور بو تگ ءے انت
 ءے دریا ءے گوات آزاتیں مُرگانی شکار ءے کنگ ءے انت

تریں راہانی سر ءے آپ شپادی ءے تجیت
 آدر چکانی تاک گلگ کن انت

کہ آگیرتگ اِت اَنت
 اوپینگ ء اسپیتیں مگسک!
 توشنگ ء
 پداہم منی ارواہ ء تہاگیرکن ء
 توہر وہد ہست ء
 سُبک ء حاموشیں توار ء تہا
 آہ! توچنچو حاموش ء

ماے ہم ببادات

ماے رولہ ءراہم چہ وت ببادات
مرچی بیگہ ءکس ءمارا دست ماں دست نہ دیست
ءہر نیمگ ءشپ ء نیلگی شنگ بوت

کوبانی ٹلانی سرارو برکت ءندارگ
من چہ دریگ ءچارات
بازو ہد ءروچ ءیک ٹکرے
منی دستانی تہا ہشتانی ءوڑاروک بوتگ

من تراوتی ہمادائی ملوری ءگوں دزگیریں ارواہ ءیات کتگ
توچہ آئی ءآشنائے

تو آوہد ءکجا بوتگ ءے؟
گڈا اودا کئے بوتگ؟
چے گو شگ ءبوتگ؟

انوں من ملور ءچہ ترا سک دوراں
گڈا اے مہر ءترندی منی سرا یکپارگی ءچوں کپیت؟

کتاب، کہ ہر بیگہء بند بیت
 کپیت ء منی باسکانی شال ٹپیگیں کچے ء وڑا
 منی گامانی سرالونجان بیت

دائم۔۔۔ تو دائم ء بُتانی پرو شتگیں یگھے ء وڑا
 دنزیں روژنایانی ہمرائی ء گار بے

سرجمیں آزمانء

چہ سرجمیں آزمانء نیمیں ماہ
 دو کوہانی شمع ننگر انت
 یلہ چریء واتر بوتگیں شپ چمانی سگارء تہا برکت بو تکء انت
 بچارنوں چنچو استال دریاء تہا کپیت

شپ منی چمانی نیامء
 موتکےء لکیر کشیتء گار بیت
 آپ بوتگیں نیلیں آسناں، تمبو جتگیں جنگء شپاں

منی دل نہ اوشنتو کیں پاد گانی وڑا چکرگء انت
 برے برے تو آزمانء گروکء شہمے جوڑ بے

گزنندو کیں جمبر، شرتگ، توپانیں دزد
 یکشلء چہ منی دلء گوز انت

چہ قبر اں اتلگیں گوات
تئی واب ء چکاریں بُن پداں شنگ ء شانگ کن انت

تئی دو می نیمگ ء، مز ن کدیں دژ چک گو تلگ ء کپنگ انت
بلئے تو، بے جمبریں جنک، دنزء جست، مکئی ء گر نچے ء
تو ہمائے کہ گوات آئی ء چہ روژنائیں تاکاں اڈ کنگ ء ات
شپ ء آگہیں کوہانی پشت ء
نیلو فرء آسی ایں اسپتیں پل!
آہ! منی گورالبز نیست
توچہ کا زما س ء ہر چیز ء جوڑ بوتگئے

واہش ء تژندی ء منی سینگ درتگ
نوں و ہداتلگ کہ من ہماراہ ء بہ گراں
کہ آئی ء سرا آئی ء بچکند شنگ مہ بیت
کلیسا ء گھنٹی ء تواریں توپان
رنج ء لچ ء پڑیں گہیتگیں دژد
نوں آئی ء پرچی دست جن انت؟
آئی ء پرچی ملور کن انت؟

آہ! بیدء مرگ، بیدء یک دردء ساعتء
 ہمارا ہوتی کن کہ ہر چیزء دور روت
 آئیء بگل پہ بگلء
 نمبی ایں چمانی تہاز مستان و دار کنت

تئی سینگ بس انت

پہ منی دل ء تئی سینگ بس انت

ء پہ تئی آجو ہی ء منی بانزل

تئی ارواہ ء تہا ہرچی واب بوتگ

چہ من ء چست بیت ء جنت ء روت

تئی تہا ہر روچ ء رنگ مان

تو پلانی سر اشپ نمب ء وڑا سہر ابے

تو وتی ادانہ بوتگ ء رولہ ء کم شرپ کن ء

تو چولانی وڑا مدام سُر ء پُر ء تہا ء

من گوشتنگ ات

تو گو ات ء تہا صنوبر ء در چک ء دیدارانی آچار ء وڑا صوت جن ء

تو ہماہانی وڑا بُرز قد ء کم گپ جنو کے ء

تئی تہا دڑا جیں دریائی سفرے ملوری ء ہست

تو کو نہیں راہانی وڑا وتی کش ء چیزاں امبازے

تئی ہستی بز مش ء کو نہیں یا تاں چکار انت

من آگہ بوتتاں بلتے داں آوہد ء

تو امیں مُرگاں لڈیتنگ ات

کہ یک و ہدے تئی ارواہء تہا و اب بوتگ انت
انشپی من وتی ملوری ء نبشتہ کت کناں

انشپی من وتی تو امیں ملوری ء نبشتہ کت کناں
من نبشتہ کت کناں۔۔۔ مثالِ حبرء
شپ چہ استالاں پُر بوتگ
ء نیلیں استال آزمان ء سر الرزانت
گو ستگیں شپ ء گوات آزمان ء سر اصوت جنگ ء یلہ چر بیت

انشپی من تو امیں ملوری ء نبشتہ کت کناں
من گوں آئی ء مہر کتگ
پسو ء آئی ء ہم مہر کت
ہے وڑیں شپانی وڑیں یک شپے ء تہا
من آئی ء را امبازاں زرتگ
ء شاہگانیں آزمان ء چیر ء
بازرند ء۔۔۔ بازرند ء چککتگ

آئی ء گوں من مہر کتگ
پسو ء من ہم مہر کتگ
آئی ء چست بوتگیں زریں چماں گوں من چون مہر نہ کتگ ات؟

انشپی من وتی تو امیں ملوری ءنبشته کت کنناں
ہے فکر کنگ کہ نوں آمنی نہ انت
گوں ہے مارشت ء کہ من آگوں وتی دستاں اجازت کتگ

چرا گجہانی سرارِ تلگیں شپ نمب ء وڑا
منی ارواہ ء تہا جاگہ کنو کیں شاعری ء دراجیں شپ
بید ء آئی ء تہار ء گیشتر دران جی

چے سو ب بوتگ کہ منی مہر ء آداشت نہ کت
استالاں پُریں شپ انت ء آگوں من نہ انت

دور گستا کسے صوت جنگ ء انت
منی ارواہ د لیکیم نہ انت کہ آگوں وتی دستاں اجازت کتگ
منی دیدگ آئی ء دست جنگ ء شوہاز کن انت
منی دل پہ آئی ء ودار یگ انت

شپ ہے وڑا ہے در چکاں روژنا کنگ ء انت
بلے ما۔۔۔ آوہد ء بوتگیں۔۔۔ نوں نہ جل اتیں

نووں من ء گوں آئی ء مہر نہ انت
ہے راستی انت

من ۽ گوں آئی ۽ چنچو بے کساس مہر بوتگ
 منی توار ۽ پہ آئی ۽ گوشدارگ ۽، پہ دست جنگ ۽ گواتانی رند گیری کتگ

دگہ یکے ۽۔۔۔ نوں آدگہ یکے ۽ بیت
 ہے وڑا آئی ۽ توار، آئی ۽ روژنائیں بدن
 ۽ آئی ۽ بے آسریں چم
 چہ منی بوسگاں پیشتر بوتگ انت

نوں من گوں آئی ۽ مہرنہ کناں
 بلکیں من آئی ۽ گوں مہر کناں
 مہر سک کسان انت ۽ آئی ۽ بے حال کنگ ۽ واہگ بے گواز

ہے شپانی تہا من، آامبازاں زرتگ
 منی ارواہ دل یکیم نہ انت کہ آئی ۽ آگوں دستاں اجازت کتگ

بگندے اے گڈی رنج انت کہ آئی ۽ منادا تگ
 ۽ اے گڈی لچے، کہ من آئی ۽ واستہ نبشتہ کتگ

بے وسیء صوت

منی کشء چیر گججیں اے شپء چہ تئی یات ء و دی بیت
 کورچہ موتکاں بد حال دریاء تہاروت کپیت

سہب ء سینگ ء بدتے تنگیں چات ء وڑا
 او منی گمنام!
 نوں اے جتائی ء ساعت انت

گیمر تنگیں پلانی تاک منی دل ء تہا گوارگ ء انت
 او سنگانی تریمباں!
 اوپر شنتگیں یدار ء ترس ء چکاریں تہاری!
 تئی تہا درائیں مڑگ، درائیں مڑگ یکجا بخت
 تئی تہا صوتانی مڑگ بال کن انت

تئی تہا سر جمیں دنیا بڈیتنگ
 دراجیں راہانی وڑا

وہدء وڑا

دریاء وڑا

تئی تہاسر جمیں دنیا بڈیتگ

گوں تو ذرا ہی بونگ ء بوسگانی اُرش تاہیر تریں ساعت ات
 وہدء شہماتاں رُژنائیں ٹلانی نیم ء راہ پیش داشت

اوکتاوپاز

(1914-1998)

اوکتاوپاز میکسیکو ۽ نیم اسپینش ۽ نیم انڈین کہولے ۽ وادی بوتگ۔ پاز
 وتی پیرک ۽ لوگ ۽ رُستگ، آئی ۽ پیرک ۽ کتاب جاہ ۽ بازیں کتاب و نتگ۔
 پاز ۽ ازم ہما و ہد ۽ دیما تک کہ ورنائی ۽ روچانی اولی کتاب "جنگل ۽ ماہ"
 ۱۹۳۳ ۽ شنگ بوٹگ ۽ پد نام کش ات، آئی ۽ نوک نوک نیشنل یونیورسٹی
 وانگ ہلاس کتگ ات۔ ۱۹۳۷ ۽ دومی کتاب ۽ چھاپ ۽ نام دار بوٹگ ۽ رند
 پیرس ۽ پدا ہندوستان ۽ شت۔ بازیں راجانی لبزانک ۽ راجدپتر ونت انت۔
 آئی ۽ لچہاں گیشتر یورپ ۽ نوکیں لچہ کاری تب گندگ کیت۔ گیشتر لچہ
 سر ریلیزم ۽ تب ۽ ہمگرنج انت، بلئے سرحال گیشتر سنگ ۽ ریک ۽ وتی
 ڈیہہ ۽ مہر ۽ بندوکاں۔

پاز ۽ نبشتانکانی کتاب the labyrinth of solitude میکسیکو ۽
 راج دپتر ۽ چیدگ انت۔ نوبل داد ۽ گرگ ۽ و ہد ۽ وتی گوشانک ۽ گوشنگ ات
 کہ "من وت نہ زاناں کہ وتی لچہ پرچانہشتہ کتگ انت بلئے چو جہلانکی ۽ ماریتگ کہ
 منا نبشتہ کنگی انت۔" اوکتاوپاز جتائیں حیاں ۽ درشانداہ ۽ سبب ۽ دنیا ۽
 پُراثریں لچہ کارانی رم ۽ ہوار انت۔ آئی ۱۹۹۰ ۽ لبزانک ۽ نوبل داد رسیتگ۔

گردِش

چہ خونانی راہء
 منی بدن تئی بدنء تہا
 شپء بہار
 منی روجء زبان تئی جنگلء تہا
 تئی بدن کشتء کشاری زمینے
 منی سہریں گلہ، چہ ہڈانی راہء
 من شپ من آپ
 منی جنگل کہ تجیت دیمء
 منی زبان، منی بدن
 من روج۔۔۔ ہڈ
 چہ شپء راہء
 بدنانی بہار، تو گلہء شپ
 تو جنگلء روجء تہا
 تو داریگیں آپ ئے
 تو ہڈانی کشتء کشاری
 چہ روجء راہء
 منی شپ تئی شپء تہا

منی روج تی روج تہا
 تی گلہ تی کشت ء کشاری ء
 تی جنگل منی زبان ء تہا
 چہ بدن ء راہ ء
 آپ شب ء تہا
 تی بدن منی بدن ء تہا
 ہڈانی بہار، روچانی بہار

گڈی سہب

تئی مود کار بوتگاں جنگل ۽ تہا
 تئی پاد منالگک ۽ آں
 گڈا توچہ شپ ۽ مسترے
 بلے تئی واب زیبا بنت اے گس ۽ تہا
 چنچوک انت ما کہ چنچوکسان انت
 ڈن ۽ گاڑیانی پارکنگ ۽
 گوں بیسنا کیں خیالاں
 دریا کہ تجیت گوں
 مدام تچک ۽ انت پشتی نیمگ ۽
 بانداد گہ روچے بیت؟

منگ

چہ گوات ۽ گیشتر

چہ آپ ۽ گیشتر

چہ لُٹاں گیشتر

تک تک

تئی بدن، تئی بدن ۽ پیم ۽ انت

روگ ۽ آہگ ۽ نیام ۽

روچانی چاریں آترپاں
 روگ ۽ آہگ ۽ نیام ۽
 مہر ۽ تہا، آہانی وتی سیت انت
 تچو کیں نیمروچ نونوں یک راہسرے
 کہ دنیا اودا بے وانکلیں کوہانی تہا انت

دُرسٹ گندگ بنت ۽ دُرسٹ دروہاپ انت
 دُرسٹ نزیک انت ۽ دست جنگ نہ بنت

تاک، کتاب، پنسل، گلاس
 آہانی نامانی ساہگ ۽ دم کن انت
 وهد دزیگ انت منی مندرانی دومی رند ۽ تہا
 یک پیم ۽ نہ مٹو کیں حون ۽ دانائی ۽

شپ بدل کنت جتائیں دیوالانی
 بیمناکیں جنی اکسانی تہا

من وتارا یک چھے نیام ۽ گنداں
 ۽ وتارا آئی ۽ چم سہرانی تہا

ساعت شاہگان بنت، بے سُر ۽ پُر
 من اوشتاں ۽ رواں: من یک اوشتے آں

آدستء

من روجء تاكء ليٲيناں
نبشته كناں هرچى كه من گوشتك
چه تى مچاچانى سُرنگء

من تى تهاپتراں
تھارىء راستىء
من تھارىء گواچنء لوٲاں
لوٲاں، سياكىں شرابء به وراں
كه منى چماں به زورانتء به لتارانت

شپء تزپے
تى سينگء نشانء سرا
سُهرىء اسراراں

منی چمانی بند کنگ
 من پیچ کناں آہاں تئی چمانی تہا
 مُدام آگہ باں

آہانی یا قوتیں کجلائی سرا
 تئی تڑیں زبان ۽ سرا

ادا فوارہ آنت
 تئی رگانی گلستان ۽ تہا

گوں نقابے ۽
 من گوازیں تئی فکر اں گوں حاموشی ۽
 بے حالی ۽ ناڈڑا ہی منی راہشونی ۽ کنت
 زندگی ۽ دومی نیمگ ۽

دَمَك

ادا یک دزاج ءء حاموشیں دَمَك
 من تہاری ءء روان ءء ڈیک وراں ءء کپاں
 ءء پد اپاد کایاں ءء کورے ءء رواں، منی پاد
 لگ آنت حاموشیں سَنگاں ءء حُشکلیں تاکاں
 کسے منی پُشت ءء انت آہم بد حال، سَنگ انگت تاک آنت
 و ہدے من آستورواں، آہم آستوروت
 و ہدے من تچاں، آہم تچیت
 من چک جناں تہ کس نیست
 ہرچی تہار ءء بے دروازگ
 تہنا منی گام چہ منا آشنا انت
 من بیرہ کنگ ءء آل ءء بیرہ کنگ ءء آل اے سنجانی نیام ءء
 کہ دائم ءء مکانی راہشونی ءء کن آنت
 کہ اودا کس و دار نہ کنت، کس منی ہم راہ داری نہ کنت
 اودا من مردے ءء رند ءء کپاں
 کہ آڈیک وارت ءء پاد کیت ءء گو شیت
 و ہدے آگندیت من ءء
 کس نیست

ہم ریش

منی بدن ء تھا تو کو ہے شوہاز کن
 روج ء ہا ترا کہ آئی ء جنگل ء تھا ایر روت
 تئی بدن ء تھا من بو حیگے در گیجاں
 بلئے شپانی نیم ء بلو بہ بیت

کجا؟ ابیدء کتیا؟

اداڈرچکانی نیامء
 تہنائیں اروا ہے نہ انت
 ءمن نہ زاناں
 کہ من کجاشنگاں

انچو کہ کسے ہور ۽ گوش داریت

گوش دار من ۽ انچو کہ کسے ہور ۽ گوش داریت
 ابید ۽ دلگوشی ۽، ابید ۽ مشکولی ۽
 بسکیں پادبز مشاں، تنگیں ترمپکاں
 آپ کہ گوات انت، گوات کہ وهد انت
 روج انگت گوزگ ۽ انت، دنز ۽ خیال
 کنج ۽ تاب ۽ نیمگ ۽، وهد ۽ خیال
 اے اوشت ۽ آبریشم ۽ نیم ۽
 گوش دار من ۽ انچو کہ کسے ہور ۽ گوش داریت،
 بے گوش دارگ ۽ اش کن کہ چے گوشاں
 گوں پچیں چمانی باتن ۽ گڈاں
 دُر سیں پنچیں مارشت آگہ بنت
 ہور بو نگ ۽ انت، بسکیں پادبز مش انت
 دانائی ۽ آپ ۽ توار،
 گوات ۽ آپ ۽ لبز گوں بے وزن ۽
 ہرچی ما انت ۽ ہست انت
 روج ۽ سال، اے ساعت

سبکیں و ہدء گرا نیں گم
 گوش دار من ء انچو کہ کسے ہو رء گوش داریت
 نمبیں ریک تزیگ انت
 باپ چست بیت ء دور روت
 شپ پچ بیت ء منی نیم ء چاریت
 تو، تو ء ء تئی باپ ء بدن
 تو ء تئی شپ ء دیم
 تو ء تئی مود، جلیتگیں روژنائی
 تو دمکاں گوازین ء منی پیشانی ء تہا سرکش ء
 آپانی پادبز مش منی چمانی آدست ء روات
 گوش دار من ء انچو کہ کسے ہو رء گوش داریت

ریک تزیپ انت، تو دمکاں پار کن ء
 اے دنزے، شپانی بیمناکئی ء
 اے شپے، ء تئی نپادانی سر انت
 اے لہرہانی رشتے تئی ساہ ء تہا انت
 تئی آپانی لنکک منی پیشانی ء تر کن انت
 تئی اشکرانی لنکک منی دیدگاں بُن دینت
 تئی گوات ء لنکک و ہدء سیاہگ ء پچ کن انت
 ندار گانی بہار ء قیامت انت

گوش دار من ء انجو کہ کسے ہو رء گوش داریت
 سال گوزاں بنت، ساعت پرتزانت
 تو اش کن ء؟ دومی لوگ ء پاد بزمشاں
 نہ ادا نہ اودا، تو آہاں اش کن ء
 دگہ و ہدے ء، آہے دمان انت
 گوش دار و ہدے پاد بزمشاں
 جاہانی جوڑ کنوک گوں بے وزن ء، کدی اٹاں
 گوش دار ہو رء کہ چھت ء روگ ء انت
 شپ نوں گیشتر شپ انت باغ ء
 روزنائی انت تاکانی نیام ء پدّر
 یک بے آرا میں باغے تجیت تھا
 تئی ساہگ مانپوشیت اے تاک ء

شوندات:

1. sappho, world literaiture, holt, Rinhart and winston hascourt

brace and company new york

lyric poems, translated by mary barnard

your are the hersdsman of evening , 281

sleep darling, 281

you may forget but, 282

tonight i,ve watched, 282

2. لی فو، چینی شاعری، انتخاب و ترجمہ، یجی امجد، سنگ میل پبلیکیشنز لاہور 1985

تنہلی، ت، 72

تان چنیو کے نام، ت، 73

از خود رفتگی، ت، 74

خیالات خزاں، ت، 75

چاند کو دیکھ کر، ت، 76، 77

نغمہ شام، ت، 78

چاندنی میں تنہا شراب نوشی، ت، 79، 80

دورِ جام سے پہلے، ت، 83، 84

3. طوفو، ہمیش،

بیمار گھوڑا، ت، 89

شب بہار کو اچھی شراب، ت، 89، 90

سیلاب بہار، ت، 90

دریا کے پاس خیمے میں رات، ت، 93

غروب آفتاب، ت، 94

دریا کا کنارہ، ت، 96

خزاں کی بارش میں غم، ت، 110,109,108

4. Keats, John, Poems of Byron, Keats and Shelley

selected and edited by Elliot Colman, Doubleday & Company
Inc. Garden City New York 1967

When I have fears, 363

to sleep, 416

Keats, John, Fugitive Poems, foreword by Andrew Motion,

published by Hesperus Press Limited, 2004

Give me women, wine and snuff, 14

Asleep, O Asleep, 42

Why did I laugh tonight? No voice will tell, 76

5. Shelley, Percy Bysshe

from Alastor or the Spirit of Solitude,

at midnight, 570

on a faded violet, 492, 493

lines to a critic, 492

Hymn of Pan, 515, 516

The Clouds, 516

line, if I walk in autumn, s even, 543

a lament, 543

6. Byron, Lord

she walks in beauty, 13

when we two parted, 24

on my thirty third birthday, 37

on this day i complete my thirty sixth year,333, 334

7.Goethe, johann wolfgang von

www.google.com

Roman Elegies xvii

the nearness of the Beloved

venetian Epigrams xxvii

8.wordsworth, william

wordsworth selected an introduction and notes by David ferry ,
general editor Richard wilbur 1959

A slumber did my spirit seal, 50

the world is too much with us, late and soon, 101

the stars are mansions, 146

come gentle sleep, 156

9.Baudelaire, charles

flower of evils

elevation,22,23

conversation,178,179

sick muse, 35,36

badluck, 43,44

stranger,google

man and sea, 49,50

be drunk, google

10.Rimbaud, Arther, www.google.com

romance

sensation

a dream for winter

in a railway carriage

11. Mellarme, stephen, www.google.com

12. vallery, paul, www.google.com

13. پشکن، الیگزینڈر

مشرق و مغرب کے نغمے، میراجی، سنگ میل پبلیکیشنز لاہور 2009

سنجوغ، ت، 54,53

اختلاط، ت، 54

بے اعتمادی، ت، 55

محبت، ت، 59,60,61

14. وٹمن، والٹ، ہمیش

اے رام جنی، ت، 35,36

ہم دولڑکے، ت، 37

رستے، نکلتے، بہتے قطروا، ت، 38,39

اے اجنبی، ت، 39,40,41

جنون و مسرت کا ایک لمحہ، ت، 41,42

15. لارنس، ڈی ایچ، ہمیش

بے چارا، بے کس، ت، 354,355

سپنے کی الجھن، ت، 355,356

محبت کا گیت، ت، 356,357

گہرے دوست، ت، 357

ادھورا پن، ت، 357,358

بیراگ، ت، 353,354
 16. نرودا، پابلو، محبت کی نظمیں، زاہد امروز

17.paz, oktavo, www.google.com

motion

last dawn

between going and staying

Across

street

couterparts

where without whom

As one lisen to the rain